PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini – Abb. postale I gruppo - Cena 35 lir | Leto XVIII. - Št. 175 (5259) | TRST, petek 10. avgusta 1962

OBRAZLOŽITEV MINISTRA ZA REFORMO BIROKRACIJE

Pomen zakona o znanstvenem raziskovanju Togliatti o odnosih med KPI in PSI

Fanfani o dosedanjem in prihodnjem delu vlade levega centra - Komentar v «Avanti» o sestanku sindikalistov PSI, PSDI in PRI - Stavka železničarjev je preklicana

RIM, 9. — Po odhodu parlamentarnih voditeljev vseh političnih strank so začeli odhajati na poletni oddih tudi ministri, od katerih bosta ostala v Rimu verjetno samo notranji minister Taviani in zunanji minister Piccioni. Minister za reformo birokracije senator Medici pa je o včerajšnjem sklepu vlade, da se odobri zakonski osnutek o znanstvenem raziskovanju, šele danes obrazložil vsebino tega osnutka, ki poleg komisije za načrtovanje ena zelo važnih postavk v programu vlade levega centra.

Medici je med drugim povedal, da je pomen novega zakona troj: 1. načrtno raziskovanje, 2. potrditev nujnosti enotnih raziskovanj in 3. jamstvo svobode pri raziskovanju ter sodelovanje vseh «živih sil, ki lahko prispevajo k napredovanju čiste in aplicirane znanosti». Minister je dalje izjavil, da predvideva zakonski osnutek, da bodo nacionalni odbori — katerih funkcija bo načrtovanje raziskovanj na področju glavnih panog: kmetijstva, fizike, kemije itd. formirali iz 120 članov, ki sestavljajo nacionalni svet za raziskovanje. Nacionalnih odborov bo predvidoma 10 in vsak bo štel po … znanstvenikov. Predvideva se, da bo 120 članov delno izvoljenih, delno jih bo imenoval predsednik vlade, delno pa bodo ko… Tako bo predsednik vlade lahko imenoval del strokovnjakov, ki jih bo izbral med znanstveniki, ki delujejo na področju industrije in kmetijstva, ter med pripadniki državne uprave. … članov bodo izvolili redni univerzitetni profesorji, kakor tudi asistenti in izredni profesorji. … nacionalnih odborov … bo sodeloval s posvetovalnim glasom tudi predstavnik prosvetnega ministrstva.

Ime predsednika vlade Fanfanija se med današnjimi dokaz kljub začetku poletnih počitnic še vedno omenja, ker je … tedenska ilustrirana revija objavila več njegovih dolgih izjav o politiki vlade levega centra … v bližnji bodočnosti … prihodnjem letu, ko namerava Fanfani po političnih volitvah sestaviti drugo vlado levega centra. Fanfani ni sicer povedal nič novega, kar ne bi o… obrazložil že v drugačni obliki … govorih in izjavah. Njegove … tokrat predvsem pobijanje očitkov, ki mu jih urednik … desničarskega tednika postavlja v okviru tistih «argumentov», ki jih uporabljajo že … mesecev desničarski voditelji.

Fanfani je predvsem zavrnil …, da je njegova vlada kriva … cen, zmanjšanja proizvodnje, padca na borzi in zastoja gospodarskega napredka. Pri tem je poudaril, da namerava … spoštovati predvsem dva … za gospodarsko stabilnost: 1. stabilnost kupne moči lire in 2. ohranitev tako imenovanega «sistema ekonomije trga», t. j. kapitalističnega …

Na vprašanje, ali so sindikalne …, ki jih je prav sedaj ta… upravičene, je Fanfani …, da se je toliko govorilo o gospodarskem čudežu, da … čuditi, če so takim govorom delavci verjeli, zlasti ko lahko videli in občutili vse učinke v korist podjetnikov. Tu se je rodila prva spodbuda po zahtevah za zboljšanje delavskih plač. Opozicija z desne in leve pa ima interes povečati socialne težkoče, kar se je v nekaterih primerih že pokazalo.

O dobrohotnem zadržanju KPI do levega centra je Fanfani dejal, da tako zadržanje pripisujejo KPI samo desničarji ter navajajo, da so komunisti včasih glasovali za vladne zakone. Toda ta dokaz ne drži, kajti za nekatere zakone so glasovali ali pa se vzdržali tudi desničarji. Nato je Fanfani poudaril, da vlada nima v programu nobene druge nacionalizacije in da so po njegovem mnenju perspektive vlade za prihodnje politične volitve ugodne.

O odnosu med KPI in PSI in s tem o odnosih KPI do vlade levega centra je napisal Togliatti za prihodnjo številko tednika «Rinascita» obsežen članek, v katerem pravi najprej, da se na eni strani pojavlja težnja — morda tudi nezavestna — da socialisti zdrsnejo v polemiko antikomunističnega tipa, po drugi strani pa da imajo za žaljivo vsako kritično pripombo, ki prihaja iz komunistične strani. Toda gibanje italijanskih delavcev, ki ga predstavljata KPI in PSI, sta «dva obraza ene in iste stvarnosti». «Že stari vodilni razredi so socialiste in komuniste hoteli uničiti, sedaj pa hočejo uničiti samo nas in celo s pomočjo socialistične stranke. Seveda gre za načrt, ki ga moramo zavrniti in povzročiti njegov propad. Čudno je, da se, kadar mi to rečemo odkrito, najde kak socialist, ki mu to ni prav.»

Togliatti piše dalje, da se v današnjem položaju opažata dva nova elementa, katerih ne moremo pripisati izključno niti KPI niti PSI, temveč sta nastala kot rezultat kompleksa gibanj, ki imajo svoj izvor v odporniškem gibanju. Glede levega centra piše Togliatti, da usmerja KPI udarec proti tistim reakcionarnim težnjam, ki bi hotele napraviti iz levega centra zgolj prvo etapo operacije razbitja delavskega gibanja, kateremu naj bi sledila globoka kriza. Tudi socialisti bi morali vsa dejanja, ki so tako usmerjena, kritizirati.

Po včerajšnjem Saragatovem komentarju o sestanku sindikalistov PSI, PSDI in PRI objavlja jutrišnji «Avanti» članek socialističnega poslanca Brodolinija o isti zadevi. Članek se brani pred očitki KPI ter poudarja, da samo enotni sindikati lahko podprejo «demokratično vsebino levega centra», sindikati pa, ki so med seboj v sporu, bi «težko pripomogli k uspehu politike načrtovanja in gospodarskega razvoja». «Zaradi tega se nam je zdelo koristno izraziti željo po vedno večji enotnosti vsega sindikalnega gibanja glede skupnih postavk v sindikalnih in gospodarskih vprašanjih. Gre za izraz dobre volje ter za iskanje prve realne točke, na kateri se lahko srečajo predstavniki različnih sindikalnih organizacij,» piše med drugim Brodolini ter polemizira nato tudi z voditeljem katoliškega sindikata CISL Stortijem, ki je očital, da so sindikalni predstavniki treh vladnih strank kršili avtonomijo sindikatov.

Vodstvo železničarskih sindikatov je sporočilo, da je stavka železničarjev v Rimu, ki je bila napovedana za 10. t.m., preklicana, ker so bili medtem doseženi važni rezultati pri pogajanjih, predvsem pa priznanje, da se s predstavniki notranjih komisij uredijo potrebe železničarjev.

Poveljnik sovjetskih čet v Vzhodni Nemčiji general Jakubowski je v sredo obiskal ameriškega generala Freemana v Heidelbergu. Na sliki ga vidimo (levo) z generalom Freemanom, ko prisostvujeta častnemu mimohodu ameriških vojakov

Francosko-angleška polemika zaradi neuspeha v Bruslju

Tudi Spaak pravi, da je Francija povzročila številne težave

PARIZ, 9. — V zvezi s poročilom voditelja britanske delegacije pri pogajanjih za vstop Velike Britanije v skupno tržišče, ki so ga objavili v torek v Londonu, poroča agencija «France Presse», da so v francoskih krogih sprejeli z zanimanjem na znanje to poročilo. Med drugim pravi agencija, da so v teh krogih s presenečenjem ugotovili, da Heathovo poročilo v celoti ignorira dejstvo, da je prišlo do nesporazuma glede načrta rešitve, ki se tiče uvoza kmetijskih pridelkov iz Avstralije, Kanade in Nove Zelandije, in da je britanska delegacija sklenila ostati pri svojem stališču glede enega od bistvenih vprašanj.

Agencija navaja zatem zadevno besedilo, ki ga je predlagala skupina šestih, in besedilo, ki ga je predlagala britanska delegacija, ter dodaja: «V francoskih pooblaščenih krogih ugotavljajo, da je precejšnja razlika med obema besediloma in da je naravno, da ni bil mogoč sporazum.

Spričo dejstva, da je bil v prvih urah v nedeljo 5. avgusta izrečen tak britanski pridržek, dodajajo v omenjenih krogih, je bila odložitev konference zaradi pomanjkanja sporazuma naravna». Na koncu pravi agencija, da je odložitev dela povzročila Velika Britanija.

Predstavnik Foreign officea pa je danes izjavil, da v nasprotju s trditvami v francoskih uradnih krogih, je poročilo Heatha o pogajanjih točno. Med drugim je v izjavi Foreign officea rečeno, da je potrebno še precejšnje delo bodisi glede posameznih proizvodov, kakor tudi glede večje natančnosti nekaterih predlaganih določb. Rečeno je tudi, da bi se stiki med predstavniki Velike Britanije in šestih lahko začeli v začetku septembra, preden bodo namestniki ministrov začeli pogajanja v Bruslju.

V Bruslju je belgijski minister Spaak izjavil, da je nastal nesporazum glede tega, kar je pripeljalo bruseljska pogajanja v slepo ulico. Pripomnil je, da je britanska delegacija sprejela finančne določbe glede kmetijstva, toda ob treh zjutraj so Francozi predložili Angležem nov dokument, s katerim so te določbe tolmačili. Heath je tedaj izjavil, da ob treh zjutraj ne more najti nobenega finančnega izvedenca. Spaaka so zatem vprašali: «Priključitev Velike Britanije k skupnemu tržišču se pogostoma prikazuje kot poraz za Francijo, ki bi želela Evropo pod svojim vodstvom. Kaj mislite o tem?» Spaak je odgovoril: «Vaše vprašanje je težavno in kočljivo, ker vmešava neko drugo državo. Jasno je, da je Francija med zadnjimi pogajanji vztrajala pri spoštovanju rimske pogodbe in povzročala številne težave glede britanskega Commonwealtha. Dejstvo je, da je pogodba glede tega, zlasti v svoji črki, ugodna francoskim interesom. Toda ne bi smeli pozabiti, da bo Velika Britanija odprla zelo važno tržišče za francoske kmetijske pridelke. Nedvomno je Francija država, ki se bo največ okoristila na tem sektorju. Seveda ne gre samo za kmetijske pridelke. Gre za industrijo in razen tega obstaja politična zamisel Evrope.»

Segni v Rovigu

ROVIGO, 9. — Predsednik republike Segni je danes prekinil svoj poletni oddih, ki ga preživlja v Abanu, in odpotoval na uraden obisk v Rovigo, kjer je bila slovesna otvoritev obnovljenega sedeža «Accademia dei Concordi», ki je bila ustanovljena že v 16. stoletju. Akademija ima bogato biblioteko, ki šteje 125.000 knjig, in pinakoteko velike vrednosti — med številnimi deli so platna Giovannija Bellinija, Palma il Vecchia, Tintoretta, Tiepola in drugih. Obnovitev sedeža je stala 100 milijonov lir. Segni je po svečanem sprejemu s strani predstavnikov lokalne oblasti prerezal trak ter pregledal obnovljeno pinakoteko in knjižnico.

Nadaljuje se stavkovno gibanje grafikov

V zvezi s sporom med grafičnimi delavci in podjetji, v katerih se tiskajo dnevniki, so pokrajinska tajništva sindikatov CGIL, CISL in UIL objavila nocoj naslednjo skupno izjavo:

«Pokrajinska tajništva CGIL, CISL in UIL delavcev, nameščenih pri dnevnikih, so zaradi nepopustljivosti delodajalcev do zakonitih gospodarskih in socialnih teženj delavcev za obnovitev delovne pogodbe razglasile stavko za šest dni zaporedoma začenši od 22. avgusta v naslednjih podjetjih: SEGISA (Giorno), SESS (Gazzetta dello Sport), TEMI (Unità, Stasera), SAME (Popolo, Avanti, Corriere Lombardo, 24 Ore).

Stavka je podrejena sprejemu sporazuma s strani podjetja, kakor so ga določile vsedržavne strokovne organizacije.

V ostalih milanskih podjetjih se bo borba nadaljevala na podlagi dogovorjenih programov.

P. S. — Tajništva pokrajinskih sindikatov bodo izvedla pobude gospodarske solidarnosti delavcev, ki niso zainteresirani pri tej stavki, do delavcev v omenjenih podjetjih».

Zorin zavrnil novo verzijo načrta ZDA o nadzorstvu nad jedrskimi poizkusi

O načrtu bo razpravljal v torek plenarni odbor ženevske konference

ŽENEVA, 9. — Na današnji seji tristranskega pododbora, ki razpravlja o prekinitvi jedrskih poizkusov, je ameriški delegat Dean obrazložil novo verzijo ameriških predlogov. Med drugim je Dean izjavil, da zadnji rezultati na podlagi jedrskih poizkusov v okviru načrta «Vela» omogočajo ugotavljanje jedrskih eksplozij tudi na veliko razdaljo.

Ta razvoj tehnike omogoča uporabo izključno domačih postaj, tudi če so izven ozemlja prizadetih držav. «Zaradi tega, je dejal Dean, se nadzorstvo sedaj lahko poenostavi. Medtem ko se je do sedaj imelo za potrebno, da morajo mednarodne nadzorstvene postaje biti na ozemlju držav pogodbenic, sedaj zadostuje, da se domače postaje podredijo enostavnemu mednarodnemu nadzorstvu z navzočnostjo kvalificiranega osebja.»

Pripomnil pa je, da je z novim sistemom odstotek zaznamovanih atomskih eksplozij mnogo večji in se zaradi tega število inšpekcij na kraju samem lahko zmanjša v zvezi z morebitnimi dvomljivimi ali spornimi primeri.

Zatem je Dean na dolgo govoril, kako naj bi organizirali sistem inšpekcij na kraju samem, in je dejal, da je število takih inšpekcij lahko manjše, kakor se je predvidevalo v preteklosti, in katerih so ZDA zahtevale od 12 do 20 na leto. Dejal je, da bi s tem zaradi zmanjšanega števila inšpekcij in zaradi skrčenja področja, ki bi ga nadzorovali, odpravljena nevarnost vohunstva. Razen tega so ZDA pripravljene proučiti vsa mogoča jamstva glede praktičnega izvajanja teh inšpekcij in jih omejiti strogo na določeno jim funkcijo. Na koncu je ameriški delegat izjavil, da predlogi ameriške vlade v veliki meri upoštevajo spomenico osmih nevtralnih držav, ter je izrazil upanje, da bo SZ sodelovala pri sporazumu za prekinitev jedrskih poizkusov.

Sovjetski delegat Zorin je izjavil, da je jasno, da na podlagi ameriških predlogov ni mogoč sporazum o ukinitvi jedrskih poizkusov. Zavrnil je pedlog švedskega delegata, naj bi sestavili seznam obstoječih nadzorstvenih postaj, ki so potrebne za zadovoljivo ugotavljanje. Prav tako je zavrnil zahodni predlog, naj bi proučili na tehnični in znanstveni podlagi vprašanje inšpekcij na kraju samem. Končno je zavrnil predlog, naj bi sejam konference prisostvovali znanstveniki. SZ se namerava držati spomenice osmih nevtralnih držav, ki ne predvideva nobene obveznosti glede inšpekcij na kraju samem.

Britanski delegat Godber je obžaloval, ker je Zorin zavrnil zahodni predlog, in je očital sovjetski vladi, da ni imela in nima nobenega namena doseči sporazum, in da to dokazuje «cinično, skoraj škandalozno obnašanje Zorina».

Tudi ameriški delegat Dean je dejal, da je Sovjetska zveza zavrnila zahodne predloge, ne da bi jih niti najmanj proučila. Pripomnil je, da so ti predlogi stali «več mesecev naporov in okoli 50 milijonov dolarjev».

O prekinitvi jedrskih poizkusov bo sedaj razpravljal plenarni odbor na svoji seji v torek.

Schroeder o mirovni pogodbi

BONN, 9. — Zahodnonemški zunanji minister Schroeder je izjavil agenciji DPA, da bi podpis ločene mirovne pogodbe z Vzhodno Nemčijo pomenil kršitev obveznosti, ki jih je SZ večkrat poudarila, ter kršitev potsdamskih sporazumov in navodil, ki so jih leta 1955 določili v Ženevi predsedniki vlad, ter kršitev pravice nemškega ljudstva do samoodločbe. Minister je dodal, da bi bila pogodba pravno neveljavna, «ker sovjetsko okupacijsko področje ni suverena država in tamkajšnja tako imenovana vlada nima zakonite pravice podpisovati uradne spise v imenu Nemčije in nemškega ljudstva». «Udeležba neke tretje države pri tej mirovni pogodbi bi veljala za neprijateljsko dejanje proti nemškemu ljudstvu, ker bi še bolj poglobila delitev Nemčije». Schroeder je tudi izjavil, da bi nastal zelo resen mednarodni položaj, če bi Sovjetska zveza začela praktično izvajati napovedi glede svobodnega prometa z Berlinom.

Na koncu je Schroeder zanikal, da bonsko zunanje ministrstvo z optimizmom gleda na zadevo. «Presojam položaj z vso mogočo objektivnostjo,» je zaključil minister Schroeder.

Ministrski podpredsednik v vzhodnonemški vladi Willy Stoph pa objavlja danes v «Izvestijih» članek, posvečen obletnici postavitve berlinskega zidu. Med drugim pravi, da so dogodki v zadnjih tednih še jasneje dokazali, da je nemogoče zavlačevati sklenitev mirovne pogodbe ter spremeniti zahodni Berlin v demilitarizirano mesto. Stoph je sedaj v Moskvi skupno z Ulbrichtom, kjer se razgovarjajo o Berlinu in Nemčiji. Stoph dodaja, da Vzhodna Nemčija v celoti odobrava sovjetsko stališče, in poudarja, da je berlinski zid «protifašistični branik, ki je odpravil poizkuse imperialistov in militaristov v zahodnem Berlinu, da bi preprečili graditev socializma v vzhodnonemški republiki».

Nacist Rockwell zopet v ZDA

BOSTON, 9. — Voditelj ameriških nacistov Lincoln Rockwell, ki so ga izgnali iz Velike Britanije, je prispel danes z letalom v Boston. Pozneje je nadaljeval pot v Washington.

Voditelj angleških nacistov Colin Jordan je danes izjavil, da se bodo številni nacistični voditelji iz drugih držav sestali 15. in 16. avgusta v Veliki Britaniji v nekem tajnem kraju. Namen sestanka bo koordinirati dejavnost posameznih nacističnih gibanj.

Angleški pritisk na izraelsko vlado zaradi Soblena

LONDON, 9. — Podtajnik v Foreign officeu je sprejel danes izraelskega poslanika v Londonu. Govorila sta o zadevi Soblena. O tem se posvetujeta tudi Foreign office in britansko notranje ministrstvo. To ministrstvo je mnenja, da Soblen pravno ni navzoč v Veliki Britaniji, čeprav je navzoč fizično.

V Tel Avivu pa se je angleški poslanik oglasil pri ravnatelju izraelskega zunanjega ministrstva in je po navodilih svoje vlade pozval izraelsko vlado naj menja svoje stališče glede Soblena ter naj ukaže letalski družbi «El Al», naj Soblena prepelje v ZDA, ali pa naj prepiše njegov vozni listek na neko drugo družbo, ki bi prevzela Soblenov prevoz v New York.

Po današnjem posredovanju britanskega poslanika v Tel Avivu in po razgovorih v … je stališče izraelske vlade … menjeno. Domnevajo, da se … stališče težko spremenilo, … ga zavzeli na seji ministrskega sveta v nedeljo in so ga … potrdili.

Razgovori Preti-Kraigher

RIM, 9. — Jugoslovanski državni tajnik za zunanjo trgovino Sergej Kraigher in italijanski minister za zunanjo trgovino Luigi Preti sta se danes prvič sestala in se pogovarjala o finančnih zadevah, ki so trenutno predmet pogajanj med obema državama. Kot poroča ANSA, gre za finančni kredit Jugoslaviji. Razgovori se bodo nadaljevali jutri.

Tanganjika-FLRJ

BEOGRAD, 9. — Kot gost zveznega izvršnega sveta je prispel danes v Beograd finančni minister Tanganjike Bomani, ki se bo razgovarjal z visokimi jugoslovanskimi funkcionarji o gospodarskem sodelovanju med Tanganjiko in Jugoslavijo in se seznanil z jugoslovanskimi izkušnjami na področju kmetijskega načrtovanja. Ministra Romanija je takoj po prihodu sprejel član zveznega izvršnega sveta dr. Slavko Komar. Govorila sta o možnosti gospodarskega sodelovanja med obema državama. Popoldne je minister Bomani obiskal kmetijski kombinat Beograd.

BEOGRAD, 9. — Zaradi še večjega razvoja prisrčnih odnosov med Jugoslavijo in Bolivijo sta vladi obeh držav sklenili dvigniti raven svojih diplomatskih zastopstev na stopnjo veleposlaništev.

ZAGREB, 9. — *V Zagrebu je danes v 66. letu starosti umrla znana operna pevka Lucija Ožegović. Ožegovičeva je začela svojo umetniško kariero pred 45 leti v drami mariborskega gledališča, od koder je prišla v ljubljansko Opero, leta 1924 pa v Zagreb, kjer je ostala vse do leta 1962 članica Opere, ko je bila upokojena.*

HAVANA, 9. — Havanski radio javlja, da je devet delavcev zgubilo življenje, ko je visok žerjav zadel ob kabel visoke napetosti in ga prerezal. Nesreča se je dogodila, v bližini kraja Bamayo v Vzhodni pokrajini.

BEJRUT, 9. — Na procesu proti 234 civilistom in vojakom, ki so sodelovali pri zaroti sirske ljudske stranke, je državni pravdnik zahteval smrtno kazen za 197 obtožencev. Proces se je začel v Bejrutu 1. junija in se tiče poizkusa državnega udara, ki je bil izvršen v noči od 30. na 31. decembra 1961.

MOSKVA, 9. — TASS javlja, da je bil sovjetski diplomat Sergej Nemčina imenovan za sovjetskega poslanika v Kongu. Nemčina bo prvi sovjetski poslanik v Leopoldvillu, odkar je Kasavubu dal zapreti sovjetsko poslaništvo.

LONDON, 9. — V Londonu so podpisali sporazum, na podlagi katerega Velika Britanija daje ZAR posojilo 3.575.000 šterlingov. Posojilo je vračljivo v desetih letih z britanskimi uradnimi obresti.

Kako Francija utemeljuje odklonitev posojila Alžiriji

Evropski sklad za razvoj je dal Alžiriji 10 milijard podpore

ALŽIR, 9. — Alžirska začasna izvršilna oblast je sporočila, da je evropski sklad za razvoj daroval Alžiriji deset milijard lahkih frankov, ki jih bodo uporabili za zgraditev bolnišnic, šol, kmetijskih centrov in za izboljševalna dela.

V Parizu pa je francoski finančni minister Giscard D'Estaing na tiskovni konferenci govoril o francoski finančni politiki do Alžirije. Kakor je znano, je predsednik alžirske izvršilne oblasti Fares zahteval posojilo 35 milijard lahkih frankov, kar pa je francoska vlada odklonila. Zdi se, da je de Gaulle odklonil posojilo proti mnenju predsednika vlade Pompidouja in ministra za alžirske zadeve Joxeja.

Finančni minister je izjavil, da začasna izvršilna oblast v Alžiriji ne bo ostala brez potrebnih finančnih sredstev vsaj za nujne izdatke. Seveda gre samo za omejena nakazila, ki se ne bodo obnovila, če se ne bo v Alžiriji kmalu začela faza politične stabilizacije. V sedanjem položaju je francoska vlada mnenja, da nima zadostnih jamstev, da bi lahko dala tako posojilo. Minister je dejal, da bi «nova skupina voditeljev lahko zahtevala od Francije pomoč, ki bi jo sedaj dali začasni izvršilni oblasti. Francija bi torej tvegala dvojno plačilo».

Dalje je francoski finančni minister izjavil, da so francoski izvedenci sporočili odposlancu izvršilne oblasti Mannoniju, da mora biti sedaj glavna naloga Alžirije skrbeti za dobro upravo. Francoski tehniki so pozvali Alžirce, naj napravijo red v svojih financah, naj prenesejo nekatere postavke iz enega poglavja v drugo v proračunu in naj dajo prednost najnujnejšim potrebam. Hkrati so zajamčili omejeno francosko finančno pomoč.

Čeprav se zatrjuje, da to francosko stališče ne spravlja v nevarnost sodelovanja med Francijo in Alžirijo, izražajo v nekaterih krogih zaskrbljenost zaradi načina, kako je bila pomoč odklonjena. Vsekakor pomeni francoska odklonitev udarec za izvršilno oblast, ki je do sedaj bila za Francijo edina zakonita oblast v Alžiriji, kar je predsednik vlade Pompidou v svojem govoru 1. avgusta tudi poudaril. Dejansko ima sedaj oblast v Alžiriji politični urad. Čez tri tedne pa bodo volitve in v Parizu poudarjajo, da bo Francija lahko prevzela dolgoročne finančne obveznosti šele z vlado, ki bo sestavljena po omenjenih volitvah.

Nova teorija o virusih

BUDIMPEŠTA, 9. - Znanstveniki v državnem zavodu za zdravstvo v Budimpešti so po 18 mesecih proučevanja prišli do zaključka, da se žive celice in «virusi» medsebojno privlačujejo kakor magneti. Med poizkusi so ugotovili, da ima elektrostatični naboj na površini «virusov» važen delež pri njihovi nastanitvi na živih celicah, preden prodrejo vanje. V normalnih pogojih organizma more elektrostatični naboj virusov veljati za pozitivnega, medtem ko imajo celice, ki so podvržene infekciji, negativen električni naboj. Na podlagi zakonov o električni privlačnosti prihaja torej do napada virusov na celice na podlagi fizično-kemijskega mehanizma.

Ta ugotovitev je teoretična podlaga morebitnega sistema zaščite proti infekcijam z virusi. Gre za uporabljanje snovi, ki ne škodujejo organizmu, ki pa zaradi kemijske strukture in električnega naboja, ki je enak naboju virusa, lahko zaščiti celice. Virus, ki najde mesto že zasedeno po zdravilu, se ne more več namestiti na celici in mu je s tem odvzeta možnost odpora in reprodukcije. Raziskovanja se nadaljujejo v tej smeri.

DANES

V Argentini je zopet nekaj novega: general Toranzo Montero se je uprl, toda ne proti Guidovi vladi, temveč zaradi nesoglasja med generalom Aramburujem in Bengoo, ki sta napovedala svojo kandidaturo za predsedniške volitve v prihodnjem letu. Uporniki hočejo doseči: izločitev peronističnih častnikov, ki jih je dosedanji vrhovni poveljnik general Loza zopet poklical v službo; ločitev funkcij tajnika za vojsko in vrhovnega poveljstva; vsa stališča vojske morajo prej odobriti krajevni poveljniki; ustroj vojske se mora reorganizirati.

V Ženevi je ameriški delegat obrazložil nove zahodne predloge, ki so baje stali «več mesecev naporov in okoli 50 milijonov dolarjev», a jih je sovjetski delegat zavrnil ter poudaril, da na njihovi podlagi ni mogoč sporazum, ter je ponovil, da se Sovjetska zveza namerava držati spomenice osmih nevtralnih držav, ki ne predvideva nobene obveznosti glede inšpekcij na kraju samem. Ameriški delegat je namreč še vedno vztrajal na tem, naj bo inšpekcij na kraju samem, čeprav bi bilo njihovo število manjše, kot se je predvidevalo v preteklosti, in katerih so ZDA zahtevale od 12 do 20 na leto. Po mnenju ameriškega delegata bi zmanjšano število inšpekcij odpravilo nevarnost vohunjenja, hkrati bi novi predlogi v veliki meri upoštevali predloge, ki jih vsebuje spomenica osmih nevtralnih držav.

Podpora Anglije in Belgije Čombejevemu secesionizmu

Ameriška vlada je sporočila OZN ukrepe, ki jih je pripravljena sprejeti proti Čombeju - Opozorilo kongoške vlade Belgiji

WASHINGTON, 9. — Predstavnik ameriškega državnega departmaja je izjavil, da so ZDA obvestile danes Združene narode o ukrepih, ki so jih pripravljene sprejeti, da se doseže «mirna reintegracija Katange v kongoško republiko». Predstavnik ni povedal, za kakšne ukrepe gre, potrdil pa je, da so se o njih zadnje dni posvetovali z britansko in belgijsko vlado ob navzočnosti francoskih opazovalcev. Ukrepi vsebujejo tako imenovano fazo prepričevanja. V primeru neuspeha bi sledilo razdobje pritiska, ki bi lahko pripeljalo do gospodarskih in finančnih sankcij proti Čombejevemu režimu. Predstavnik je zatem ponovil, da ameriška vlada podpira osrednjo kongoško vlado in politiko Združenih narodov, da bi prišlo do mirne in čim prejšnje ponovne združitve Katange z ostalim Kongom.

Iz ameriških uradnih krogov se je zvedelo, da se Velika Britanija ni pridružila ameriškemu načrtu za pritisk na Čombeja. Pri tem ugotavljajo, da se tudi Belgija ni strinjala z vsemi predvidenimi ukrepi.

Predstavnik Foreign officea je danes izjavil, da britanska vlada še vedno nasprotuje sankcijam proti Katangi. Kar se tiče nesoglasij med Anglijo in ZDA, je predstavnik na zadevno vprašanje odgovoril, da se razgovori nadaljujejo v Washingtonu z angleškim in belgijskim poslanikom.

Kongoška osrednja vlada je objavila danes uradno izjavo, s katero poziva belgijsko vlado, naj spoštuje sklepe osrednjih kongoških oblasti za odpravo secesije, namesto da bi se vmešavala v kongoške notranje zadeve in skušala vsiliti svojo voljo.

Izjava dodaja, da je kongoški vladi znano, da so nedavni ukrepi za odpravo secesije povzročili jezo in ogorčenje v nekaterih belgijskih finančnih in političnih krogih, toda ti krogi ne smejo biti pooblaščeni, da bi se vmešavali v kongoške notranje zadeve.

Po uporu generala Montera

BUENOS AIRES, 9. — Argentinski minister za obrambo Jose Luis Cantilo je začasno prevzel funkcije tajnika za vojsko zaradi upora generala Toranza Montera, ki je povzročil odstop tajnika za vojsko in vrhovnega poveljnika generala Loze. Predsednik Guido je sinoči sprejel ostavko Loze. Baje je bil Loza sklenil zatreti upor prve motorizirane divizije na področju Buenos Airesa, ki se je uprla proti njemu in podprla generala Montera. Toda poveljnik v Cordobi general Aniceto Perez mu je telefoniral, da se bo pridružil upornikom, če bo Loza izvršil svoje načrte.

Uporniki poudarjajo, da upor ni naperjen proti Guidovi vladi, temveč gre za notranjo zadevo vojske. Zdi se, da je bistvo upora v nesoglasju med generaloma Aramburujem in Bengoo, ki sta napovedala svojo kandidaturo za predsedniške volitve v prihodnjem letu. Z uspehom uporniških generalov je Aramburu sedaj na boljšem položaju kakor njegov nasprotnik, ki ga podpira Loza. Aramburu je odločen nasprotnik peronizma, Bengoa pa se zavzema za bolj elastično politiko do peronistov.

Po ostavki generala Loze je bil sklican za danes popoldne sestanek poveljnikov vseh vojaških enot, da bi rešili krizo. Zaradi slabega vremena se nekateri poveljniki niso mogli udeležiti sestanka, ki je bil zaradi tega odložen na nedoločen čas. V ministrstvu za vojno pa se nadaljujejo posvetovanja visokih častnikov, ki so v Buenos Airesu.

Kljub dozdevnemu uspehu upornikov so čete, ki podpirajo Lozo, zasedle sinoči glavno telefonsko centralo v Buenos Airesu in dve radijski postaji.

General Toranzo Montero je izjavil, da ne bo dopustil, da bi ministrstvo za vojsko padlo v roke osebam, ki predstavljajo politične skupine v argentinski vojski. General poudarja, da morajo ministri «delovati v iskrenem demokratičnem duhu, biti prepričani republikanci in morajo spoštovati oborožene sile». Razen tega morajo spoštovati načela, ki so vodila revolucijo leta 1955, ki je pripeljala do Peronovega padca.

Zatrjuje se, da hočejo Montero in njegovi pristaši doseči naslednje: 1. Izločitev peronističnih častnikov, ki jih je general Loza zopet poklical v službo. 2. Ločitev funkcij tajnika za vojsko in vrhovnega poveljstva. 3. Vsa stališča vojske morajo prej odobriti krajevni poveljniki. 4. Reorganizacija strukture vojske. 5. Številna vprašanja, ki se tičejo posameznih odredov.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 30, najnižja 21.6, ob 19. uri 25.6; zračni tlak 1016.8 narašča, vlage 36 odst., veter 20 km, nebo 2 desetini oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, PETEK, 10. avgusta
Lovrenc
Sonce vzide ob 4.57 in zatone ob 19.22. Dolžina dneva 14.25. Luna vzide ob 14.40 in zatone ob 0.
Jutri, SOBOTA, 11. avgusta
Aleksander

REŠEN SPOR V JAVNIH SKLADIŠČIH

Sporazum določa 25 odst. poviška prejemkov delavcev in uradnikov

Pogajanja na vladnem komisariatu so trajala vso noč - Zadovoljstvo med uslužbenci spričo uresničenja zahtev - Izjava vladnega komisarja dr. Mazze

Po enajstih urah razgovorov v uradu generalnega vladnega komisarja dr. Mazze med predstavniki uslužbencev in uprave Javnih skladišč so včeraj ob 5.30 prišli do sporazuma v zvezi z zahtevami delavcev in uradnikov. Ob 13. uri včeraj pa je bil sporazum podpisan pri vladnem komisarju dr. Mazzi, ki predvideva: 1. 25 odstotkov dodatka na plače in mezde vseh uslužbencev Javnih skladišč. Po vstopu v veljavo nove delovne pogodbe kovinarskih delavcev, na katero so vezani uslužbenci Javnih skladišč, bodo delavcem in uradnikom zvišali plačo na osnovi nove delovne pogodbe, razlika med novim zvišanjem in omenjenim dodatkom pa bo izplačana vsem uslužbencem v obliki nagrade; 2. združitev dosedanjih dveh ločenih delovnih pogodb za delavce in uradnike v eno samo delovno pogodbo, kar bo prineslo zlasti delavcem razne ugodnosti, in sicer: več dni počitnic, 12 namesto dosedanjih 10 zvišanj starostne doklade, kakor tudi ugodnosti v zvezi z bolovanjem; 3. sporazumeli so se, da bodo morali biti sprejeti kot nestalni uslužbenci vsi delavci in uradniki, ki so 15 mesecev zaposleni pri podjetju kot začasni nameščenci. To bo delavcem kot uradnikom omogočilo prejšnjo vključitev v stalno službo, kakor tudi razne ugodnosti v zvezi s plačami.

Uslužbenci Javnih skladišč so z zadovoljstvom sprejeli doseženi sporazum, ki je sad njihove enomesečne vztrajne in enotne stavkovne akcije. Pred mesecem dni so sindikalni predstavniki predložili upravi zahteve, ki so bile šele včeraj skoraj v celoti sprejete. Stavka delavcev in uradnikov v Javnih skladiščih je v zadnjem mesecu skoraj v celoti paralizirala delo v pristanišču, kar je povzročilo mestnemu gospodarstvu veliko škodo. Delavci in uradniki pa niso mogli popustiti, saj se njihovi prejemki določajo na osnovi delovne pogodbe kovinarjev. Toda uslužbenci Javnih skladišč so pri tem na slabšem, ker za nje ni mogoče uveljaviti točk delovne pogodbe o akordnem delu. Zato so v svojih predlogih postavili tudi zahtevo, da se jim prizna nagrada za vsako tono manipuliranega blaga. Čeprav včerajšnji sporazum te nagrade formalno ne vsebuje, je pa ta dodatek vključen v 25-odstotnem povišanju plač in mezd, kar je praktično vseeno.

[illegible] pogajanjih, ki so se pretekli teden začela na uradu za delo, so nastale težave. Po nekaj sestankih je predstavnik urada za delo dr. Pase predlagal kompromisno rešitev, in sicer, da se uslužbencem ne prizna nagrada na tono, ampak da se jim določi neka posebna stalna nagrada. Sindikalni predstavniki so ta predlog sprejeli, medtem ko ga je vodstvo podjetja zavrnilo. Tedaj so predstavniki Javnih skladišč pristali samo na to, da se uveljavijo za uslužbence vse izboljšave, ki jih bo določala delovna pogodba za kovinarje. Za ostale točke pa so zahtevali, naj bi o njih razpravljali šele po 31. oktobru.

Razumljivo je, da so sindikalni predstavniki te pogoje zavrnili in so delavci in uslužbenci po razbitju pogajanj še bolj zaostrili stavkovno akcijo. Med vso borbo so uslužbence Javnih skladišč podprli delavci pristaniških družb, ki so proglasili več solidarnostnih stavk. S solidarnostjo pristaniških delavcev je bilo dejansko delo v pristanišču popolnoma ustavljeno.

To stanje, ki je hudo prizadelo delo v pristanišču, je povzročilo veliko zaskrbljenost v vseh zainteresiranih gospodarskih krogih. Tako je trgovinska zbornica prva posredovala pri vladnem komisarju z namenom, da se skuša na kak način rešiti spor in da se vzpostavi v pristanišču redno delovanje. Nato so posredovali tudi lastniki pomorskih družb in spediterji, ki so skupno s trgovinsko zbornico imeli prav tako na vladnem komisariatu in na trgovinski zbornici več sestankov. Vsem je postalo jasno, da ni mogoče zavrniti zahtev uslužbencev in dovoliti da se stanje v pristanišču iz dneva v dan zaostruje. Tržaško pristanišče ima že itak velike težave s prometom z zalednimi državami, ker mora prenašati močno konkurenco drugih pristanišč, ki so zainteresirana zlasti za promet iz Avstrije, Češkoslovaške in Madžarske. Poleg tega pa je Trstu v zadnjih letih uspelo doseči sporazum s Češkoslovaško. Vsako neredno poslovanje pristanišč bi lahko povzročilo neizpolnjevanje obveznosti do zalednih klientov. Ta nevarnost je pretila med sedanjo stavko, ko so morala nekatera avstrijska podjetja preusmeriti določene količine blaga v druga pristanišča, ker jim v Trstu niso mogli zajamčiti pravočasno odpremo v čezmorske dežele.

Poleg tega pa je med stavko mnogo ladij zapustilo Trst brez tovora, druge pa niso priplule v Trst in so izkrcale tovor na Reki ali drugod. Ladje pa, ki so čakale v tržaškem pristanišču, so imele v času stavkovne akcije nad 5000 ur zamude.

Včeraj ob 8. uri se je delo začelo redno odvijati na 19 ladjah privezanih ob pomolih in obrežjih.

V zvezi s podpisom sporazuma med uslužbenci in upravo Javnih skladišč je vladni komisar dr. Mazza dal tržaškemu radiu izjavo, v kateri pravi, da so bila pogajanja zapletena in težavna, saj je sestanek v njegovem uradu trajal 11 ur, in sicer od 18. ure v sredo do 5. ure včeraj. Poleg tega pa je do zadnjega trenutka grozila nevarnost, da se pogajanja razbijejo zaradi obrobnih vprašanj, čeprav so bila glavna vprašanja že rešena. Dr. Mazza je dejal, da je v glavnem zadovoljen s sporazumom in meni, da je sporazum zadovoljiv tudi za obe stranki.

Bremena, ki jih bodo morala prenašati Javna skladišča v zvezi z izboljšanji v okviru podjetja, niso prevelika. Tem pa se bodo morale priključiti prihodnjega oktobra še nova bremena v zvezi z uveljavitvijo nove delovne pogodbe za kovinarje, na katero so vezani tudi uslužbenci Javnih skladišč. Ta bremena bodo precej večja. V splošnem bodo Javna skladišča z vsemi povišanji precej obremenjena.

Ne glede na doseženi sporazum, — je dejal dr. Mazza — sem zadovoljen, da se je spor v pristanišču zaključil in da se je pristaniško življenje normaliziralo, saj je ta zelo občutljiv sektor tržaškega gospodarstva v zadnjih časih precej trpel zaradi zastoja dela; najprej zaradi stavke delavcev pristaniških družb, sedaj pa zaradi stavke uslužbencev Javnih skladišč. Razumljivo je, da je to povzročilo veliko škodo vsemu mestnemu gospodarstvu in še posebno pristaniškim operaterjem, delavcem in pristaniškemu podjetju. Predvsem pa je pri tem pristanišče trpelo na svojem ugledu. Zato bo minilo precej časa, preden bodo ti negativni pojavi premosteni.

Za zaključek naj omenim, da so bila s sporazumom rešena vsa načeta vprašanja in sprejete vse zahteve delavcev. Poleg tega pa je bila v sporazumu vnesena tudi postavka, ki določa sindikalno premirje do junija 1964. Iz tega se lahko sklepa, da ima pristanišče pred seboj daljšo dobo rednega delovanja. In prav to potrebuje naš pristaniški promet.

Delo pokr. odbora za pomoč in dobrodelnost

Pokrajinski odbor za javno pomoč in dobrodelnost je na seji 6. avgusta proučil naslednje sklepe ter sprejel glede njih naslednje odločitve:

Za združene bolnišnice v Trstu je odobril sklep o zavarovanju za civilno odgovornost nasproti tretjim; za Občinsko podporno ustanovo v Miljah je odobril proračun za leto 1962, pri čemer pa je predložil nekaj sprememb; za Občinsko podporno ustanovo v Trstu je odobril spremembo ureditve staleža uradniškega osebja, in sicer sklep št. 2804-62 od 11. julija 1962.

KMETIJSKA ZADRUGA V TRSTU

vabi svoje člane, kmete in prijatelje zadružništva na

IV. KMEČKI TABOR

ki bo

od nedelje 12. do srede 15. avgusta

na OPČINAH

RAZSTAVA KMETIJSKIH STROJEV IN ORODJA, RAZSTAVA UMETNIH KRMIL, RAZSTAVA POVRTNIN, RAZSTAVA IN POKUŠNJA DOMAČIH VIN, SLIKARSKO TEKMOVANJE «EX TEMPORE»

Posloval bo dobro preskrbljen bife z domačimi vini!

VSAK VEČER PLES

IGRAL BO ANSAMBEL «VESELI PLANŠARJI»

VSTOP PROST! PLES BREZPLAČEN!

RAZPRAVA PROTI TIHOTAPCEM

Državni pravdnik je zahteval stroge kazni za obtožence

Zaslišanje obtoženega Zottija in prič - Razprava se nadaljuje danes dopoldne

Na včerajšnji popoldanski razpravi proti skupini sedmih tihotapcev pred kazenskim sodiščem (predsednik Rossi, tožilec Pascoli, zapisnikar Strippoli, zastopnik zasebne stranke — državna uprava — Scotti, obramba Wondrich, Santoro, Annoscia in Ghezzi) je javni tožilec dr. Pascoli zahteval za obtožence precej stroge obsodbe, posebno v pogledu denarnih kazni. Kajpak bi najhujša kazen zadela obtoženca Zottija, ki se mora zagovarjati ne samo zaradi tihotapstva temveč tudi zaradi odpora proti javnim funkcionarjem. Prav dejstvo, da je Zotti, vsaj kot trdi obtožnica, skoraj povozil z avtom financarskega brigadirja Antonia Fulca, predstavlja obtežilno okoliščino, ki občutno dvigne zaporno kazen, ki jo zakon predvideva za njegovo tihotapsko dejavnost. Zato je javni tožilec zahteval za Zottija 3 leta in 6 mesecev zapora zaradi tihotapstva ter 2 leti zapora zaradi upora proti javnim funkcionarjem. Poleg tega bi moral plačati nekaj čez 4,5 milijona lir globe ter prestati še 35 dni pripora.

Za ostale obtožence je javni tožilec zahteval naslednje kazni: Furlani: 33 milijonov lir in 6 mesecev zapora (poleg tega bi ga morali proglasiti za poklicnega kriminalca ter ga poslati za najmanj 3 leta v kako delovno kolonijo; če pa bi sodniki ne sprejeli te teze, bi ga morali proglasiti vsaj za nepoboljšljivega kriminalca, kar bi pomenilo najmanj dve leti bivanja v delovni koloniji); Milossich: nekaj čez 22 milijonov lir globe ter 30 dni zapora; Starantino: nekaj čez 21 milijonov lir globe ter 35 dni zapora; Cattaruzza: okoli 2,5 milijona globe ter 3 mesece in pol zapora; Genuzio: okoli 2,5 milijona globe ter 3 mesece in pol zapora. Končno je dr. Pascoli dejal, da ne obstajajo dovoljni dokazi o Piccionijevi krivdi ter je zato zahteval, naj ga sodniki oprostijo zaradi pomanjkanja dokazov, ali pa če bi se jim zdelo primerno, tudi popolnoma.

V prvem delu svojega govora je javni tožilec skušal orisati položaj vsakega izmed sedmih obtožencev. Pripomnil je, da bi morala sedeti na zatožni klopi tudi Milossicheva žena, ker je tudi ona sodelovala pri tihotapski dejavnosti. Vendar pa ji je javno tožilstvo prizaneslo ter priznalo vso krivdo možu, in sicer zato, da ne bi popolnoma uničilo že tako zelo prizadeto družino (sedaj se Milossicheva žena nahaja v umobolnici pri Sv. Ivanu, kjer se zdravi zaradi hudega živčnega in duševnega udarca, ki so ga ji prizadejali dogodki, ki so se odigrali v noči med 28. in 29. marcem letos).

Glede Furlanija je dr. Pascoli menil, da gre za zakrknjega tihotapca, ki danes sicer taji vse okoliščine, ki ga obtožujejo. Dejstvo pa je, je dejal tožilec, da Furlani nima stalnega bivališča, da je težak po poklicu, a vendarle razpolaga kar z dvema avtomobiloma. Glede Starrantina pa je dejal, da je njegova krivda povsem dokazana. Starrantino je povezal Furlanija z Milossichem. Tudi glede Genuzia in Cattaruzze je javni tožilec meni, da je njuna krivda povsem dokazana, čeprav danes zanikata vse obtožbe.

Dr. Pascoli se je delj časa zadržal glede vprašanja Zottijeve krivde. Slednjega niso namreč financarji utegnili aretirati, ali bolje povedano, niso aretirali neke osebe, ki je tiste noči šofirala avto znamke alfa romeo 1900. Dogodek smo včeraj že izčrpno opisali. Neznanec se je pripeljal iz Ul. Giulia ter zavozil na Vrdelsko cesto. Tu pa je naletel na financarski blok. Vozač je bliskovito obrnil svoje vozilo ter se z veliko naglico odpelja proti Ul. Giulia. Pri tem je skoraj povozil brigadirja Fulca. Eden izmed prisotnih financarjev je tedaj ustrelil s pištolo v zrak.

Ali so financarji spoznali neznanega vozača? Dva agenta trdita, da sta gotova, da gre za Zottija. Ostali pa pravijo, da ga niso videli v obraz. Vsi pa trdijo, da je šlo za avto znamke alfa romeo 1900. To velja posebno za financarje, ki so takoj zasedli svoj avto fiat 1100 ter se odpeljali za ubežnikom. Soglasno so vsi trdili, da so sledili avtu alfa romeo eno ali dve minuti. Zdi pa se, da je ta trditev nekoliko pretirana, ker je financarski šofer izjavil, da je sledil ubežniku morda kakih 200 metrov. Takoj nato mu je odpovedal vplinjač ter se je moral ustaviti. Kaj so financarji opazili med kratkim zasledovanjem? Vsi trdijo, da so razločno videli skozi zadnje okno avta alfa romeo škatle z napisom «Winston» (ameriške cigarete). Javni tožilec je bil včeraj mnenja, da je na podlagi teh ugotovitev Zottijeva krivda popolnoma dokazana.

Včerajšnja jutranja razprava se je začela z zaslišanjem Zottija, ki je zanikal svoje sodelovanje pri tihotapskih podvigih. Financarji so lahko opazili moj avto, je dejal obtoženec, zanikam pa na najodločnejši način, da so ustavili mene in da se jim jaz zbežal. Zotti je tudi zanikal, da bi kdajkoli poznal Milossicha.

Takoj nato je sodišče zaslišalo brigadirja Fulca in še pet drugih financarjev, ki so potrdili svoje prejšnje izpovedi. Na popoldanski obravnavi pa so najprej prinesli v dvorano vzorca škatelj, ki služita za embalažo cigaret «Winston» in «Muratti's». Nato pa so sodniki zaslišali nekega carinskega funkcionarja, ki je pojasnil razne okoliščine v zvezi z denarnimi kaznimi, ki jih predvideva tihotapstva.

Razprava se bo nadaljevala danes dopoldne.

Dečka sta podrla s kolesom pešca

Včeraj ob 15.20 so prepeljali v splošno bolnišnico, in sicer na ortopedski oddelek, 68-letnega Mattea Ceraso iz Ul. Zanelli 3, ki se je malo prej ponesrečil v Ul. Campanelle. Ko je hodil po cesti v smeri prvega filobusnega postajališča, ga je podrlo na tla kolo, s katerim sta se peljala dva dečka, ki sta takoj nato zbežala. Pri pregledu so zdravniki ugotovili, da si je Ceraso verjetno zlomil notranjo stran desnega gležnja ter se ranil po levi dlani. Okreval bo v približno 15 dneh.

BLIŽA SE VELIKI ŠMAREN

Vse več Tržačanov zapušča mesto k nam pa prihajajo tuji turisti

Hribi in jadranska obala pritegnejo največ Tržačanov
V devinsko-sesljanskem predelu imajo vse zasedeno

Beg iz mesta, ki karakterizira obdobje okoli velikega šmarna, se je začel. Številni uradi so zaprti, v drugih manjka polovica uslužbencev. Tudi nekatere trgovine so zaprte in dejavnost na najrazličnejših področjih gospodarstva je omejena na minimum.

Izjema velja le za gostinske obrate in podjetja, ki se kakorkoli ukvarjajo s turizmom. Turistična sezona je na višku in bo prav te dni dosegla konico. Dovolj je, če pogledamo, kakšen je položaj v Sesljanu in Devinu, pa nam je takoj jasno, da je turistična sezona res v polnem teku.

Medtem ko se hotelske in zasebne sobe na našem področju polnijo s tujimi turisti, pa Tržačani v vse večji meri odhajajo iz mesta. Računajo, da je že sedaj na počitnicah izven mesta kakih 50.000 ljudi in ta številka se bo v teh dneh vse bolj večala. Na tržaški postaji je ob vsakem vlaku polno potnikov, in tako je tudi na glavni avtobusni postaji. Zlasti so zasedeni vlaki in avtobusi, ki vozijo proti Trbižu, saj si večina Tržačanov izbere za počitnice kraje v hribih, kjer je prav sedaj tako prijetno sveže. Kljub temu pa ostane še vedno visok odstotek ljudi, ki imajo raje morje kot hribe. In tako vidimo Tržačane, ki letujejo vzdolž vse istrske obale, mnogo jih je v Opatiji in najbližji okolici, srečujemo pa jih tudi vse do Dubrovnika.

Večina Tržačanov pa seveda ostane doma, saj ni tako lahko zbrati dovolj sredstev, da bi si cela družina privoščila počitnice v kakšnem hotelu. Dokaz temu je barkovljanska obala, ki je te dni nabito polna od Barkovelj do Miramara. Toda tudi miljska obala je prenatrpana tržaških kopalcev in prav tako ona, ki se razteza od Grljana do Devina. Le za veliki šmaren bodo te družine odšle na izlete, v glavnem v bližnjo okolico, kjer se domači gostilničarji že sedaj pripravljajo na sprejem gostov. To velja zlasti za Repentabor, kjer je tradicionalni praznik in za Opčine, katerim je dal svoj pečat «kmečki tabor».

V ogromnem prometu tujih turistov, ki potujejo v Jugoslavijo ali iz nje, je največ Nemcev in Avstrijcev. Mnogo se jih ustavi za dan ali dva tudi pri nas. Vidimo jih v pristanišču, na gradu Sv. Justa, v muzejih in akvariju in seveda v miramarskem parku. Pravih turistov, to je onih, ki pri nas letujejo, v samem mestu ni mnogo, zato pa je položaj toliko boljši v devinsko-sesljanskem predelu, kjer imajo vse zasedeno. Tudi campingi so dobro zasedeni, prav tako zasebne sobe. Med letoviščarji so na prvem mestu Nemci, sledijo jim Avstrijci in potem pridejo Francozi. Vsi so navdušeni nad našo obalo, nad morjem in klimo. Pred dnevi smo govorili z nemškim turistom, ki že tretje leto prihaja v Sesljan. Dejal nam je, da tako lepega koščka obale še ni videl in bi si najraje kupil košček zemlje, da bi si tu postavil svojo weekendhišico.

Marsikaj bo treba še urediti, da se bo naše področje turistično razvilo. Miljska obala je še takorekoč nedotaknjena, čeprav ima vse pogoje, da se turistično valorizira. Toda o tem bomo spregovorili v drugem članku.

Z vespo v avto

Sinoči ob 23.20 se je 24-letni Rihard Sosič iz Narodne ulice 188 na Općinah peljal z vespo po Ul. Carsia v smeri proti begunskemu taborišču. Iz neznanih razlogov je trčil v avto Fiat 600, ki ga je v nasprotni smeri šofiral 56-letni Spiridione Cusina iz Ul. Udine 40.

Pri trčenju se je Sosič precej hudo poškodoval. Prepeljali so ga z rešilnim avtom RK v splošno bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti baje kakih 60 dni. Zdi se namreč, da si je zlomil stegnenico na levi nogi.

S kolesom čez zid

Okoli 18.30 se je v Dolini ponesrečil 3-letni Guerrino Jercog iz Doline 136. Deček se je ob omenjeni uri peljal s kolesom po cesti blizu dolinskega šolskega poslopja. Z neznanih razlogov se je prevrnil čez obcestni zid ter padel dva metra globoko. Pri padcu se je pobil po obrazu, vratu in levem kolenu. Poleg tega si je zlomil tudi levo roko.

V splošni bolnišnici, kamor so ga prepeljali z rešilnim avtom RK, se bo moral zdraviti okoli 30 dni.

V umobolnici si je zlomil stegnenico

Včeraj zjutraj so sprejeli s pridržano prognozo na ortopedskem oddelku splošne bolnišnice 67-letnega Carla Cerquenija z Miramarskega drevoreda 25. Že priletnejši moški si je zlomil levo stegnenico v svetoivanski bolnišnici.

ZA NAMI SO NAJRESNEJŠE TEŽAVE

Postopen napredek v ključni industriji

Proizvodnja v ladjedelniški, jeklarski in kemijski industriji je narasla, ni pa se povečalo število zaposlenih

Poročali smo že o zadovoljivem razvoju industrijske dejavnosti na našem področju, o čemer pričajo splošni indeksi industrijske proizvodnje, ki stalno naraščajo. Tudi pregled posameznih panog in njih zaposlitve priča, da se v veliki večini podjetij proizvodnja krepi, zlasti pa v novih modernih tovarnah tekstilne, papirne in druge industrije.

Predvsem je treba ugotoviti, da je ladjedelniška industrija prebrodila najhujšo krizo, saj so se po zadnjih podatkih londonskega «Lloyd's Register of Shipping» v drugem tromesečju letošnjega leta povečala naročila in zato je tudi po vsem svetu narastla tonaža ladij, ki jih grade na splaviščih.

Pri nas pa je ladjedelnica Sv. Marka junija izkoriščala svoje naprave 58.8 odst., medtem ko jih je junija lanskega leta komaj 20 odst. V proizvodnji je bilo zaposlenih 960 delavcev, medtem ko jih je bilo lani 574. V ladjedelnici Felszegy pa je proizvodnja zadovoljiva že dalj časa in je ta ladjedelnica izkoriščala približno 80 odst. naprav.

Srednja kovinarska podjetja so bila vsa dobro zaposlena in so zabeležila pomemben napredek. Tako se je lani podjetje «Crane—Orion» povezalo s tovrstnim ameriškim kompleksom in je podvojilo svojo proizvodnjo. V tem podjetju je zaposlenih 420 delavcev in 67 uradnikov ter proizvaja 200 ton zaklopk na mesec. Ugoden je tudi položaj v livarni Fasef, ki zaposluje 96 delavcev in 3 uradnike in proizvaja letno 1200 ton jeklenih vlitkov.

Železarna ILVA se je združila z Italsider in je delno že popravila naprave, saj so obnovili visoko peč in valjarno. Vendar pa se proizvodnja ni bistveno povečala in je lani dosegla 147.454 ton litega železa, 48.164 ton jekla in 47.019 ton jeklenih plošč. Letos pa je v prvi polovici leta znašala 87.435 ton litega železa, 22.585 ton jekla in 26.978 jeklenih plošč. V primerjavi z istim razdobjem lanskega leta se je proizvodnja litega železa in plošč povečala za 27.7, odnosno za 19.1 odst., jekla pa znižala za 2.7 odst.

Število delavcev, zaposlenih v tem velikem podjetju, pa se stalno znižuje, tako da je ob koncu preteklega leta znašalo 1025 delavcev, 39 pomožnih uslužbencev in 132 uradnikov ter torej skupno 1196 uslužbencev. 1960. leta so zaposlovali 1211 uslužbencev, 1959. leta 1269, 1958. leta 1323 in 1938. leta 1737.

Med gospodarsko izredno pomembni spadata tudi obe čistilnici mineralnih olj Aquila in Esso Standard, katerih proizvodnja stalno narašča in sta 1959. leta predelali 1.392.544 ton surovega mineralnega olja, 1960. leta 1 milijon 469.953 in 1961. leta 1 milijon 558.864 ton. Letos sta v prvem poletju predelali 747.440 ton.

Z naraščanjem proizvodnje pa se sorazmerno ne veča število zaposlenih, odnosno celo pada, saj gre za vedno bolj mehanizirana podjetja, ki so že odločno stopila na pot avtomatizacije. V podjetju Aquila je bilo tako ob zaključku lanskega leta zaposlenih 772 uslužbencev, v Esso pa 163 (skupno 935), medtem ko je bilo v obeh podjetjih 1960. leta zaposlenih 964 uslužbencev in pred vojno 1938. leta 1329.

V KOPRU IN PIRANU

Gostovanje rimske Opere preloženo na 1. in 2. september

Kot smo že poročali, naj bi italijanski operni umetniki iz Rima uprizorili v soboto in nedeljo, t.j. 11. in 12. avgusta v Kopru in Piranu Puccinijevo «Tosco» in Donizettijevo «Lucio di Lammermoor». Sinoči so nam sporočili, da je prišlo zaradi vrste objektivnih težav na obeh straneh do spremembe termina, ki se zdaj dokončno premakne na soboto in nedeljo 1. in 2. septembra. Tako bodo številni ljubitelji obeh opernih del lahko poslušali «Tosco» v soboto dne 1. septembra na Titovem trgu v Kopru v tej-le zasedbi: Tosca: sopranistka Vera Montanari, Cavaradossi: tenorist Salvatore Puma, Inscarpia: baritonist Enzo Mascherini. Naslednjega dne bo na sceni piranske Punte «Lucia di Lammermoor» v zasedbi: Lucia: sopranistka Elvidia Ferracuti, Edgardo: tenorist Antonio Nardelli in Enrico: baritonist Franco Verlingheri. Zbor in orkester rimske filharmonije bo dirigiral Vincenzo Marini, morda pa eno izvedbo tudi Maestro Taddei. Režiser je Renato Pamagiorgio iz gledališča «S. Carlo» v Neaplju.

Kot je videti, gre torej za nekatere znane italijanske operne pevce.

Na naslov zavoda Primorske prireditve, ki je organizator tega pomembnega gostovanja, so do danes prišle številne rezervacije iz Slovenije tja do Zagreba in mnogih turističnih centrov, zlasti z Bleda. Žal je, kot rečeno, prišlo do te neljube spremembe iz objektivnih razlogov in zdaj ne ostane pač ničesar drugega kot upati, da bosta oba napovedana dneva v znaku sonca in lepega vremena. Podrobnosti o tem gostovanju bomo sproti objavljali.

SINOČI NA GRADU SV. JUSTA

USPEŠNA PREMIERA «LIZBONA PONOČI»

Sinoči smo imeli priliko spoznati sicilskega skladatelja Alfreda Cuscinaja, čigar briljantno revijsko opereto je pripravil režiser Elvio Calderoni, dirigiral pa Leo Comin. Tipično operetni zapletljaji z zgubljenimi in zopet najdenimi nezakonskimi otroki so dali mnogo priložnosti za duhovite domislice, ki so občinstvo zabavale. Prijetne in lahkotne melodije, podprte s tipično španskimi ritmi, so nudile glavnim pevcem hvaležno priliko pokazati svoje diskretne pevske sposobnosti. Levji delež uspeha je požela šarmantna Sandra Ballinari; vredni sodelavci pa so ji bili Vittorina Gatti, Elvio Calderoni, Ivan Cecchini in Carlo Rizzo. Zelo uspešno je dopolnjeval predstavo trio Torres (dva odlična plesalca in kitarist), ki nam je predstavil nekaj španskih plesov v res odlični obliki. Na koncu drugega dejanja je zapela nekaj arij tudi nekoč zelo znana Wanda Osiris. Člani tržaškega baleta in ostali sodelujoči so primerno zaokrožili predstavo, ki je v celoti prijetna in kratkočasna.

Spotaknil se je in se ranil

Na delu se je včeraj zjutraj ponesrečil 38-letni Angelo Dodi iz Ul. Molino a vento 5. Okoli 11. ure je Dodi bil v ladjedelnici Sv. Marka, kjer je trenutno zaposlen (uslužben je namreč pri Tržaškem arzenalu). Po nesreči se je Dodi spotaknil ob kos železa ter se ranil po desni nogi. V bolnišnico so ga prepeljali ladjedelniški gasilci.

Nezgoda delavke

Včeraj popoldne okoli 15. ure je 19-letna Concetta Murgolo iz Ul. Matteotti 19 delala v tovarni Lucky Shoe v stari prosti luki. Ko je hotela položiti klopčič plastične vrvice na neko polico, se je ranila po desnem prstancu. Možne so tudi kostne in kitne poškodbe. Prepeljali so jo z rešilnim avtom RK na ortopedski oddelek, kjer se bo morala zdraviti okoli 15 dni.

Predvčerajšnjim so bile kopališke miši zelo delavne. 17-letnemu Dariu Santiniju so v kopališču «topolino» v Barkovljah ukradli srejco.

Razna obvestila

Ljudska knjižnica bo zaprta od 6. do 19. avgusta zaradi poletnih počitnic.

***

Pokrajinska bolniška blagajna trgovcev sporoča, da je vsedržavna federacija odobrila, da bodo zaprli urade blagajne (Ul. Fabio Filzi št. 17) od ponedeljka 13. avgusta do vključno četrtka 16. avgusta.

Pokrajinsko ravnateljstvo blagajne obvešča člane, da se lahko v nujnih primerih kljub temu zatečejo po zdravniško pomoč neposredno k zdravnikom-specialistom, s katerimi ima blagajna podpisano pogodbo in katerim je treba predložiti dokument o vpisu v blagajno (obrazec 3-ORG). V primeru pa, da se zavarovanci obrnejo k drugim zdravnikom, pa bo blagajna zadevo proučila in poskrbela za plačilo v znesku običajne tarife. Zavarovanci se lahko v nujnih primerih zatečejo v bolnišnico. Blagajna bo kasneje po uradni poti uredila zadevne formalnosti.

Prireditve in objave

Šolske vesti

Ravnateljstvo državne nižje industrijske strokovne šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu (Rojan, Ul. Montorsino št. 8-III.) obvešča, da se vrši vpisovanje v I., II. in III. razred za šolsko leto 1962-63 do vključno 25. septembra t.l. vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Pri vpisu za prvi razred so potrebne naslednje listine:

1. šolsko spričevalo V. razreda osnovne šole;
2. rojstni list izdan od občinskega urada;
3. potrdilo o precepljenju koz.

Obenem opozarja učence in učenke, ki so bili pripuščeni k popravnim izpitom v jesenskem roku, da se pričnó nižji tečajni in razredni popravni izpiti v ponedeljek 3. septembra t.l. ob 8.30.

***

Na državnem znanstvenem liceju s slovenskim učnim jezikom v Trstu, ki ima poleg razredov z znanstvenim učnim načrtom tudi popolne razrede s klasičnim učnim načrtom, se vrši **vpisovanje** za šolsko leto 1962-1963 **vsak dan od 10. do 12. ure** v tajništvu zavoda v Ulici Lazzaretto Vecchio 9-II. neprekinjeno do 25. septembra.

Razpis za prijave v Slovenski dijaški dom

1. Dijaki, ki nameravajo vstopiti v šolskem letu 1962-63 v Slovenski dijaški dom kot redni ali zunanji gojenci morajo vložiti prošnjo za sprejem na posebnih tiskovinah, ki jih dobijo pri upravi Slovenskega dijaškega doma v Ul. Ginnastica 72 ali pri predsednici Dijaške Matice v Ul. Geppa 9-II. (pri SPZ).
2. Prošnje za sprejem v Dijaški dom se sprejemajo neprekinjeno do izpopolnitve vseh razpoložljivih mest.
3. Dijaki, ki niso v gmotnem položaju, da bi plačevali celotno vzdrževalnino, naj vložijo pri Dijaški Matici posebno prošnjo za podporo po navodilih razpisa Dijaške Matice.
4. Vsa ostala pojasnila in navodila prejmejo prosilci pri naslovih navedenih v 1. točki.

UPRAVA

Izleti

Prosvetno društvo Prosek-Kontovel priredi v nedeljo 26. avgusta izlet v Postojno in v bolnico «Franja». Vpisovanje vsak večer na sedežu društva.

***

Izlet SPDT na Jezersko

Javljamo udeležencem, da bo odhod v nedeljo 12. t.m. ob 5. uri na začetku Ulice Fabio Severo. Kdor želi na izlet, je še nekaj mest praznih.

***

PD «Igo Gruden» iz Nabrežine priredi v nedeljo 26. t.m. izlet v Brda in Soško dolino. Vpisovanje od ponedeljka 13. t.m. vsak večer od 20. do 21. ure.

Kino

Nazionale Zaprto zaradi počit...
Fenice 16.00 «In zemlja se je ...la» (E la terra prese fuoco).
Excelsior 16.00 «Kabinet doktorja ...ligarija» (Il gabinetto del dr. ...ligari). Prepovedano mladini ... 18. leta.
Grattacielo 16.00 «Nobena ljub... ni večja» (Nessun amore è grande). Nagrajen v Benetkah. Prepovedano mladini.
Arcobaleno 16.00 «Il Kentu...» Diana Foster.
Supercinema 16.00 «Največja ...stava sveta» (Il più grande spettacolo del mondo). Technicolor. Cornel Wilde, James Stewart.
Alabarda 16.30 «Mein Kampf» ...godki bitke za Stalingrad. Prepovedano mladini.
Aurora 16.30 «Desetorica iz Te...» (I 10 del Texas).
Cristallo 16.30 «Jastrebi vele...» (Gli avvoltoi della metropoli).
Garibaldi 16.00 «Umor po po...» (Assassinio per contratto). ... Edwards.
Capitol 16.30 «Victim». Dirk B...de. Prepovedano mladini.
Impero 16.30 «Divja Venera» (...re selvaggia).
Massimo 16.30 «Silvester nagli...» (Silvestro pirata lesto). ... v technicolorju.
Moderno 18.00 «Orazi in Curia...» Technicolor. Alan Ladd, ... Bettoia, Franco Fabrizi.
Astoria Počitek.
Astra 16.30 «Hito-Hito».
Vittorio Veneto 17.00 Revija ...skih filmov: «Hiša groze» (...sa del terrore). Susan Stra... Prepovedano mladini.
Abbazia 16.00 «Rop ob zori» (...na all'alba). Raymond Pelegrin...
Marconi 16.00 «Zadnja obala» (...tima spiaggia). Gregory Peck, ...va Gardner.
Ideale 16.30 «Indijska grobnica» (...polcro indiano). Technicolor.

Darovi in prispevki

Po ugodno zaključenem ma...nem izpitu na realni gimnaziji ...stu daruje Pavel Morpurgo ... 5000 lir za Dijaško Matico.

Mali oglasi

SLUŽBO DOBIJO: 15—16-letni ...nec kot prevoznik blaga v ... manufakture; 15—16-letna ... baru; 15—16-letni vajenec v ... jestvin; 15—16-letna vajenka ... ni; delavec mizar. Slovensko ... darsko združenje, Ul. F. Filzi ... lefon 37808.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN PO...

Dne 9. avgusta 1962 se je ... rodilo 13 otrok, umrlo je 7 ...

UMRLI SO: 48-letna Krava... Cossi Maria, 61-letni Castro... 36-letni Damiani Lino, 73-letni ...gel Ernesto, 67-letna Moro ...rita, 85-letna Bisiach por. ... Angela, 68-letna Daneu vd. Angela.

NOČNA SLUŽBA LEKA...

Cipolla, Ul. Belpoggio 4; ... Enea, Ul. Ginnastica 6; Alla ...lena, Istrska ul. 43; Pizzul-C... Korzo 14; Croce Azzurra, Ul. ...merciale 26.

VČERAJŠNJE CENE NA ... NA DEBELO

(V prvem stolpcu so najniž... v 2. najvišje, v 3. prevla...)

pomaranče	165
limone	83
smokve	29
jabolka	24
hruške	24
breskve	12
grozdje	71
pesa	35
domača pesa	30
kumarice	35
čebula	30
stročji fižol	36
stročje	118
solate	30
melancane	36
krompir	35
paprika	36
paradižnik	24
zeleni radič I.	200
zeleni radič II	50
bučke	30

Večina blaga se proda... prevlad. ceni (3. stolp...

Kino na Opčinah

predvaja danes 10. t. m. z začetkom ob 18. uri Dear film

PRERAČUNANA TATVINA

(Furto su misura)

Igrata RITA HAYWORT in REX HARRISON

Ob 20. uri se predstava nadaljuje na prostem.

Preden greste na dopust se naročite na

PRIMORSKI DNEVNIK

Pošljemo vam ga v katerikoli kraj, tudi v inozemstvo

15-dnevna naročnina L 40...

Telefonirajte na št. 37-338

Odnosi med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo

Novi triletni sporazum za gospodarsko sodelovanje

Zunanjetrgovinska izmenjava med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo se je razvijala na osnovi dolgoročnega sporazuma, ki je bil sklenjen v začetku leta 1961 za dobo 1961—1965, in letnih protokolov, ki se sklepajo za vsako leto posebej. S temi letnimi protokoli se popravlja oziroma dopolnjuje dolgoročni sporazum in to predvsem glede onih proizvodov, ki niso zajeti v dolgoročnih sporazumih.

Obstoječi dolgoročni sporazum za dobo 1961—1965 ni zajemal vseh obojestranskih možnosti in to, ker je zaostal za strukturnimi spremembami, ki so nastale kot rezultat dinamičnega razvoja gospodarstev obeh dežel, on je postal ozka baza za razvoj medsebojnih zunanjetrgovinskih odnosov. Tako je n. pr. v letu 1957 znašal jugoslovanski izvoz v Sovjetsko zvezo okoli 17 milijarde dinarjev, uvoz pa skoraj 21 milijard dinarjev. Delež Sovjetske zveze v skupni jugoslovanski zunanjetrgovinski izmenjavi je znašal na leto 11,4 odst. Sledečega, leta 1958 je jugoslovanski izvoz znašal okoli 11 milijard dinarjev, uvoz pa konaj nekaj nad 14 milijard, delež Sovjetske zveze je torej znašal 8,4 odst. V minulem l. 1961 pa je delež Sovjetske zveze znižal v celoti na 5,4 odst. jugoslovanskega izvoza oziroma uvoza. To, kar pade v oči, je predvsem nesorazmernost medsebojne blagovne izmenjave. Povečanje izmenjave ni bilo dosledno naraščanju skupne proizvodnje in zunanjetrgovinskega prometa obeh dežel. Dalje, vedno bolj se je izkazalo, da je treba za pomembnejši večji razvoj medsebojnih zunanjetrgovinskih, še posebej gospodarskih odnosov poleg blagovne izmenjave v najožjem smislu besede, iskati druge oblike sodelovanja. To je bilo realno dojeto z obeh strani in v Moskvi so se začeli novi razgovori o gospodarskem sodelovanju, ki so trajali od 3. do 6. julija.

Ob tej priložnosti je bil podpisan nov dolgoročni sporazum za dobo 1963—1965. S prejšnjim dolgoročnim sporazumom je bil predviden izvoz za vseh pet let v skupnem znesku od okoli 117 milijard dinarjev, po novem triletnem sporazumu pa bo skupni izvoz moral doseči 109 milijard dinarjev. Uvoz pa je po prvotnem sporazumu predvideval znesek približno 119 milijard dinarjev, po novem sporazumu pa bo znašal okoli 109 milijard dinarjev.

V zadnjih treh letih je realizacija zunanjetrgovinskega prometa v obeh smereh dosegla okoli 77 milijard dinarjev vrednosti. Po novem dolgoročnem sporazumu za prihodnja tri leta pa je predvideva promet od 218 milijard dinarjev.

Brez dvoma je važno in koristno, da se z novim sporazumom za prihodnja tri leta predvideva skoraj enak obseg, kot je bil prej predviden za pet let. Do tega je prišlo predvsem zato, ker sta se obe strani lotili problema na temelju realnih možnosti in potreb. Objektivno gledano, je gospodarsko povsem upravičeno prekoračeno «teoretično» tehtanje tako imenovanih nebistvenih proizvodov. Če bi se namreč problemi lotili s tiste strani, bi se možnosti ne le ožile, pač pa bi obile tudi negospodarski privilegiji, kajti vsi proizvodi, ki so potrebni eni ali drugi stranki, imajo svojo ustrezno kakovost in blagovno in gospodarsko težo.

V znatno razširjenem programu zunanjetrgovinske izmenjave so v glavnem obseženi vsi proizvodi, ki so bili tudi doslej predmet izmenjave, seveda v širšem obsegu. S strani jugoslovanskega izvoza je posebno pomembno povečanje količine proizvodov predelovalne industrije: obutve, raznih vrst tekstila in trikotaže ter poljedelskoprehrambenih proizvodov: mesne konserve in vse vrste mesa (kar, skupno s tobakom, prej ni bilo zajeto v sporazumu). S strani uvoza so znatno zastopani skoraj vsi proizvodi, ki so se tudi prej uvažali. Obojestransko je predviden širok obseg izmenjave opreme, kot tudi la... (z jugoslovanske strani), v to vračunana tudi naročila popolnih oprem. V navadi je, da se opreme dobavljajo ob kreditnih olajšavah, posebno ko gre za pomembnejše objekte, kar pa v tem sporazumu ni predvideno in s tem brez dvoma skrčene možnosti še večjega uvoza opreme z jugoslovanske strani. Dejstvo pa, da bodo tudi z jugoslovanske strani dobavljene prednosti v opremah, sama meje olajšuje Jugoslaviji možnost za uvoz teh izdelkov.

Poleg dolgoročnih sporazumov o blagovni izmenjavi se s splošnim protokolom predvideva proizvodno sodelovanje na področju industrije. To sodelovanje se ne bo nanašalo le na medsebojno izmenjavo pri kompletnih nabavah, pač pa tudi pri posameznih delih za izdelovanje strojev in druge opreme. S takšnim sodelovanjem se ne bo omogočila le bolj gospodarska proizvodnja in njeno izpopolnjevanje z medsebojnimi izmenjavami izkušenj, pač pa se bo uprav s pomočjo tega sodelovanja ustvarila nova možnost za razširitev izmenjave. Za uresničenje takšnega sodelovanja je nujno boljše spoznavanje proizvodnih možnosti, zaradi česar je nujna izmenjava mišljenj in izkušenj med samimi proizvajalci. Uprav to je tudi predvideno v omenjenem protokolu, in v najbližnji bodočnosti bi moralo priti do prvega srečanja med proizvajalci obeh dežel, do srečanja, ki bo v Jugoslaviji.

Tehnično sodelovanje je bilo tudi doslej koristna plat medsebojnega sodelovanja, ker se je s tem vršila medsebojna izmenjava tehničnih dosežkov, kadrov in podobno. Kljub nedvomni koristi, ki ga je takšno sodelovanje dalo, je bilo soglasno ugotovljeno, da je bilo to sodelovanje preozko in da ga je treba razširiti v smislu mnogo širše izmenjave izkušenj in njene praktične uporabe in to temelječ na najširših osnovah vse znanosti.

Gospodarski razgovori, ki so se vršili v Moskvi od 3. do 6. julija letošnjega leta in ob tej priložnosti podpisani dokumenti predstavljajo — kot iz vsega tega izhaja — pozitiven delež k nadaljnjemu razvoju odnosov med FLRJ in ZSSR. In to tem bolj, ker se ni našla le bolj realna rešitev za razširjenje izmenjave, pač pa ker so bile odprte poti tudi za druge, nove oblike sodelovanja preko industrijske kooperacije in izmenjave izkušenj v znanosti.

Razgovori so potekali v prijateljskem vzdušju in v duhu enakopravnega sodelovanja ter bili povsem odkriti. In vprav takšna stališča v razgovorih so bila kronana z medsebojno koristnimi dokumenti.

VUJICA GAJINOVIC

(Iz «Mednarodne politike»)

Z dopustov nas pozdravljajo...

Trenta! Že ime zadostuje, da že začutimo, kako nas nekaj pritegu je v ta prekrasen gorskj kot z izhodišči za razne ture. Seveda ne bomo opustili priložnosti, da si ogledamo izvir Soče ter ob cesti tjakaj še alpinetum Juliana

Spomini na nesrečno judovsko deklico

V taborišču sem bila z Ano Frank

Tovarišica Anica Kovačič iz Idrije pri Bači je bila od januarja do aprila 1945 internirana v taborišče Bergen Belsen in tam je tudi spoznala židovsko dekletce, ki slovi danes zaradi svojega dnevnika po vsem svetu. To je Ano Frank. Z njo je bila dva meseca v taborišču.

Tovarišica Kovačičeva mi je takole pripovedovala o svojem življenju v taborišču in srečanju z Ano Frank.

«Internirali so me v januarju 1945 in me odpeljali v koncentracijsko taborišče Bergen Belsen. Tam smo živeli tako, kakor so živeli interniranci po vseh drugih zloglasnih taboriščih v Nemčiji, na Poljskem, pravzaprav povsod, kjer so gospodarili nacisti. Ko smo prišli v taborišče, imelo je kake 3 kvadratne kilometre površine, so nas porazdelili po barakah, ki so bile že prej prenatrpane z jetniki. Barake so bile tesno skupaj in v njih je bilo samo toliko prostora, da smo lahko stali. Ležati nismo mogli. Spali smo v izmenah, stisnjeni drug zraven drugega, da smo si vsaj malo lahko ogreli premrla telesa. Kdaj pa kdaj so med nas prišle paznice «blokove» in nas sovražno pretepale z bikovkami. Dnevni red v našem taborišču je bil vsak dan enak. Vstali smo ob treh, se nato postavili v vrste — vsak oddelek posebej — nato čakali na jutranje štetje. V vrstah smo stali ure dolgo in noge so se nam kar prilepile na zamrzla tla. Vsak dan so bili v vrsti novi obrazi. Prihajali so namesto tistih, ki so izčrpani in onemogli obležali v barakah in so jih nato z vozovi prepeljali v krematorij. Slabotne in obolele za kožnimi boleznimi in tifusom so odpeljali v bolnišnico. Tako so tej baraki rekli pazniki, mi pa smo ji pravili baraka smrti, saj se iz nje nihče več ni vrnil. Vedeli smo, da mora kmalu priti konec, slab ali dober, saj dolgo ne bi več mogli zdržati v taborišču ob hrani, ki so nam jo dajali. Jedli smo toplo vodo, v kateri je plavala koleraba in tu pa tam kak krompirjev olupek.

Nekega dne so pripeljali v taborišče nov transport. V njem so bili ljudje najrazličnejše starosti, izčrpani in utrujeni. Niso jih porazdelili po barakah. Premikali so se po široki cesti, ki je peljala skozi taborišče, proti krematoriju. Takih prizorov je bilo v tem taborišču mnogo. Vsi smo bili na to pripravljeni in čakali smo le, kdaj bo vrsta na nas.

Poleg mene je stala temnolasa deklica srednje rasti in bridko jokala. Mislila sem, da so med ljudmi, ki so šli v krematorij, njeni znanci in skušala sem jo tolažiti. «To so vsi naši,» mi je rekla, «to so Židje». Bila je zelo slabotna, ohlapna jetniška obleka je kar visela na njej. Na upadlem obrazu so ji sijale velike temne oči. Zasmililo se mi je to osamljeno bitje in začela sem jo tolažiti, češ tudi naš srečni konec se bliža in tedaj se bomo svobodni vrnili domov. Deklica je samo zmajala z glavo in rekla: «Preveč sem že izčrpana. Dnevi tu v taborišču so mi šteti in srečnega konca ne bom dočakala.» Kasneje sva se še mnogokrat pogovarjali in po vsakem pogovoru sva si bili bliže. Navezali sva se druga na drugo, kot se navežejo samo ljudje, ki doživljajo isto kruto usodo.

Povedala mi je, da ji je ime Ana Frank in da je v taborišču že šest mesecev. Pred vojno je stanovala na Holandskem, v Amsterdamu. Tam je imela starše in sestro. Ko Židje tudi na Holandskem niso bili več varni, se je s starši in družino znancev skrila v neko podstrešno stanovanje. Tam so ostali do konca avgusta 1944, ko je nemška policija odkrila njihovo skrivališče. Odgnali so jih v taborišča. Odtlej ni več videla nobenega svojca.

Anina moč je vidno pešala. V njenih velikih očeh ni nikdar zagorela iskrica upanja. Vedela je, da je zapisana smrti. Kadarkoli ni bilo «blokovih» v bližini, sem se ji skušala približati in ji pomagati s tolažilno besedo.

Nekega dne sem jo v vrsti zaman iskala. Poizvedovala sem med jetnicami iz njene barake in povedale so mi, da je Ana onemogla in odpeljali so jo v barako smrti.»

Tovarišica Anica Kovačič se je vrnila iz taborišča v avgustu 1945. Za slavni dnevnik Ane Frank je zvedela šele pred nedavnim, ko je o tem brala v «Naši ženi». Videla je poslednjo Anino sliko in jo takoj spoznala.

J. J.

MNENJE SOVJETSKEGA STROKOVNJAKA

Proti nevarni atomski podmornici je le eno orožje - podmornica

Pet prednosti sodobnih podmornic - Stara obrambna sredstva so odpovedala - Zakaj v ZDA upoštevajo čolne «na zračno blazino»

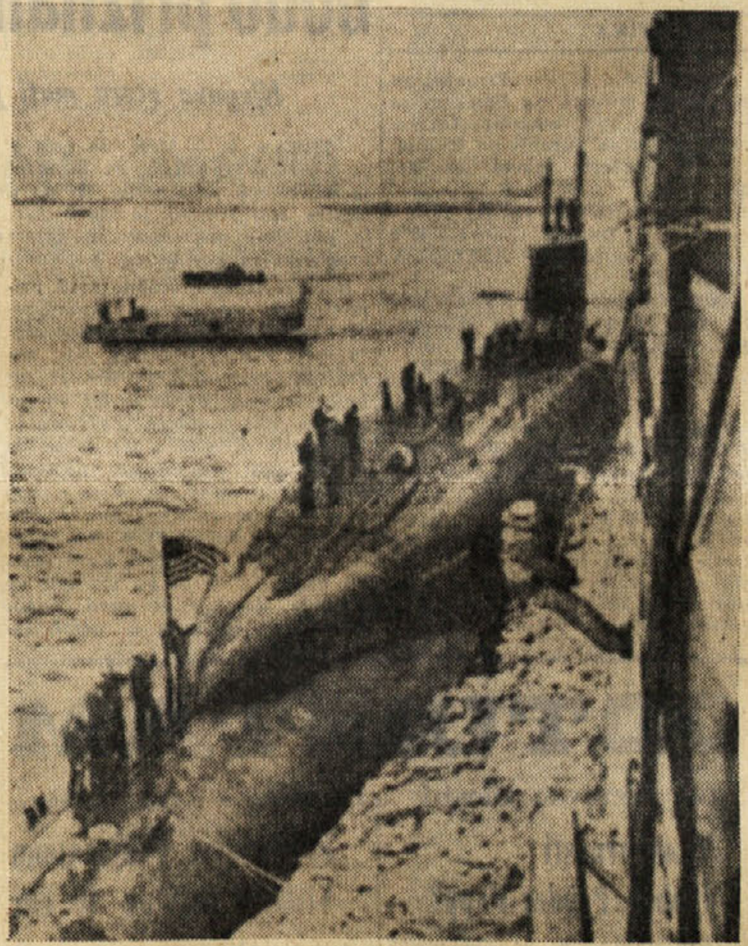

Atomska podmornica je zares zelo nevarno orožje, ker ji je težko priti do živega. Med njenimi prednostmi je tudi ta, da zelo naglo pljuje, pod vodo doseže tudi 50 km na uro

Že dolgo let se iščejo sredstva za iskanje, odkrivanje in uničenje podmornice, torej sredstva, ki naj nevarnost pred podmornico v primeru vojne parirajo. In čeprav se eni strokovnjaki včasih izražajo, da so na tem področju napravili tudi kak «odločilen» korak, pravijo drugi, da je prednost podmornice še vedno krepka, vsaj občutna. Po priznanju samih ameriških strokovnjakov, ameriška vojna mornarica trenutno ne razpolaga z dovolj gotovimi sredstvi, s katerimi ne bi mogla sodobno podmornico niti ovirati pri izvrševanju njene vojaške naloge.

Kaj je v tej naši tehnično tako razviti dobi dalo podmornici tako odločilno prednost, da ji ne moremo s protipodmorniškimi sredstvi do živega, da se pred njo ne moremo niti obvarovati?

Podmornice so bile nekoč plovni objekti, ki so se «potopili», toda le za kratko dobo in so morali nato spet na površje. Sedanja podmornica pa se ne «potopi» le za nekaj časa, pač pa je sedanja podmornica praktično podvodni plovni objekt, podvodna ladja. In to od dne, od kar so zgradili podmornico na atomski pogon. Prej se je mogla podmornica potopiti pod vodo le toliko časa, kolikor je to zdržal akumulator, sedaj pa je glavni činitelj, ki določa, koliko časa bo podmornica mogla ostati pod vodo, sposobnost in pripravljenost posadke, da vzdrži toliko časa pod vodo, ter — v primeru vojne — še nujno dopolnjevanje municije, oziroma izstrelkov. Ameriške atomske podmornice morajo ostati pod vodo že od 60 do 80 dni, to se pravi dobo, kolikor zdrži posadka.

Toda to novo svojstvo ni edina prednost sedanje podmornice, da ji je težko priti do živega. Praktično so podmornice postale neodvisne tudi od svojih vojaških pomorskih oporišč. Če se da — seveda v primeru vojne — njihovo oskrbovanje dobro organizirati «nekje na borbenih položajih» (recimo kje sredi Atlantika), morejo atomske podmornice delovati, torej preganjati in potapljati sovražnika, neomejeno dolgo dobo, ne da bi se vrnile v svoje oporišče, v svojo bazo, kot so morale podmornice še v drugi svetovni vojni.

Tretja prednost, ki jo imajo atomske podmornice pred sredstvi za borbo proti njim, je njihova izredna brzina, še posebej njihova brzina v podvodni plovbi. Brzina podvodne plovbe sodobnih, t. j. atomskih podmornic je trikrat večja od brzine njihovih starih sester, ki so bile v drugi svetovni vojni strah in trepet vseh. Nekoč, še v drugi svetovni vojni, je podmornica mogla razviti v podvodni plovbi največ 18 km na uro. Danes pa razvija atomska podmornica brzino 50 km. Če vzamemo v poštev, da more s to brzino pluti razmeroma neomejeno dobo, je razumljivo, da je današnja podmornica neprimerno bolj nagla kot podmornica iz druge svetovne vojne, posebno kar je mogla stara podmornica razviti brzino 18 km na uro le za krajšo dobo.

Ker je še pred kratkim mogla podmornico loviti katerakoli površinska vojaška ladja, je podmornica imela veliko potencialnih sovražnikov. Danes pa je atomski podmornici glede brzine kos le atomska površinska ladja. To področje pa je skrajno ozko, kajti doslej ne grade atomskih ladij vseh vrst, pač pa le letalonosilke, katerih so ZDA zgradile doslej le eno, druga pa je v gradnji. Letalonosilka pa je vendarle prevelik «neroden» in predrag objekt, da bi se lotil male podmornice.

Četrta prednost atomske podmornice: danes se more podmornica spustiti trikrat globlje, kot se je mogla spustiti podmornica še v drugi svetovni vojni. Zato so mnoga borbena sredstva, ki so predvidena za borbo proti podmornicam, postala neuporabna, ker ne gredo tako globoko. Poleg tega je borbo proti podmornicam otežkočilo tudi dejstvo, da je ropot, ki ga delajo motorji pormornice, danes šibkejši kot je bil nekoč.

Posebne težave je ustvarila tudi atomska podmornica — nosilec raket. Odkriti takšno podmornico in jo uničiti je izredno zapletena in težka naloga. Nekoč se je morala podmornica v primeru, če je hotela napasti, približati nasprotniku na domet torpeda, to se pravi, na je podmornica morala priti na področje najbolj budne in tudi najbolj goste in učinkovite protipodmorniške obrambe. Danes pa more podmornica — nosilec raket s temi raketami napasti sovražnika tudi z velike, celo ogromne razdalje, vsekakor iz razdalje, ki je protipodmorniška obramba ne doseže. Razen tega imajo atomske podmornice zaradi nove vrste orožja, ki ga nosijo s sabo — izstrelki z atomskimi glavami — še to prednost, da ni nujno, da ciljajo prav točno, kajti učinek atomske bombe je obsežen.

In kljub vsem tem petim prednostim sodobne podmornice, v primerjavi s prejšnjimi podmornicami in drugimi plovnimi objekti tudi sodobna podmornica ni neuničljiva, kajti tudi sredstva proti njej se naglo razvijajo in postajajo učinkovita.

Razvoj sistema protipodmorniške obrambe se hkrati razvija v dveh smereh: ustvarjajo se sredstva za odkrivanje podmornic in izdelujejo se nove vrste orožja, ter se grade protipodmorniške ladje in letala. Posebno važno je, kako podmornico čim bolj gotovo odkriti na čim večji razdalji, kajti od tega je odvisno delovanje novih sredstev za njeno uničenje. V tem je namreč ključ za reševanje problema protipodmorniške obrambe.

Vojne mornarice posvečajo veliko pozornost razvoju in izpopolnjevanju podmorskih, letalskih in pozicijskih sredstev za iskanje in odkrivanje podmornic. Ta sredstva delujejo na najrazličnejših fizikalnih načelih. Od teh so najbolj učinkovita sredstva — prisluškovalni aparati.

V zadnjih časih pa so začeli jemati v poštev tudi načrte za aparate, katerih delovanje temelji na izkoriščanju infrardečih žarkov, na bioloških spremembah, ki nastajajo v okolici podmornice, na radioaktivnih lastnostih, na spremembi kemične sestave vode na področju, skozi katerega je plula podmornica, na spremembah hidrodinamičnega pritiska in na načelu tako imenovane gravitacijske anomalije. Toda po pisanju določenega tiska «prisluškovalne» metode niso doslej pri odkrivanju podmornic zabeležile večjih uspehov. Sicer pa se je zares «učinkovita» razdalja odkrivanja podmornic vendarle povečala za celih 10-krat v primerjavi z «učinkovito» razdaljo v drugi svetovni vojni.

Na Zahodu pripisujejo velik pomen izpopolnjevanju obstoječih in izdelovanju novih vrst protipodmorniškega orožja in sicer — protipodmorniški oborožitvi letal in nadvodnih in podvodnih plovnih objektov. Znanstveniki skušajo izdelati orožje, ki bi bilo izredno precizno pri ciljanju na podvodne objekte na velikih razdaljah in ki bi imelo tolikšen radius učinka, da bi bil večji od maksimalnega dometa podmorniškega orožja.

Na Zahodu nameravajo izkoristiti za borbo proti podmornicam vse vrste površinskih vojaških plovnih objektov, posebno letalonosilke, rušilce in torpedne čolne. Pred razmeroma kratkim časom je ameriška vojna mornarica vzela zaradi tega v poštev predlog o ladjah s podvodnimi krili in plovnih objektih na «zračno blazino». Po mnenju ameriških pomorskih strokovnjakov morejo v sodobnih pogojih pomorske vojne eno od najučinkovitejših sredstev za iskanje in uničenje sovražnih podmornic biti le tako imenovane univerzalne podmornice. Eno takšnih podmornic so v ZDA že izdelali. Gre za najhitrejšo podmornico na atomski pogon in ki se more najbolj globoko spustiti, opremljena pa je s posebno napravo za odkrivanje sovražnika na izredno velike razdalje.

A. KVITNICKI

Vsa leta po vojni se v Pičnu pri Pazinu v Istri prirejajo svečanosti v spomin na padle v osvobodilni vojni. Posebno slovesne so te svečanosti od 27. 7. 1959, ko so domačini padlim postavili spomenik, ploščo padlemu komandantu 2. udarnega bataljona istrske brigade «Vladimira Gortana», Tržačanu majorju Mariju Maganji pa spominsko ploščo na mestu, kjer je padel. K tem svečanostim so vedno povabljene iz Trsta pokojnikova žena in hčeri, ki so se komemoracije udeležile tudi letos in sicer preteklo nedeljo. Na sliki spominska plošča pokojnemu Mariju Maganji v Pični

Sedem milijard dinarjev za nove hotele ob Jadranu

Čeprav je turistična sezona v polnem teku in so vsi hoteli vzdolž jadranske obale polni domačih in tujih gostov, pristojne oblasti že mislijo na prihodnjo sezono. Te dni je bil v Opatiji sestanek predstavnikov raznih gospodarskih organizacij, ki se posredno ali neposredno ukvarjajo s turizmom. Na tem sestanku so predlagali in sklenili, da bodo do prihodnje turistične sezone investirali za nove turistične objekte in njih opremo nad 7 milijard dinarjev. Rezultat teh investicij bi bil naslednji: 6.000 novih postelj v hotelih, 12.000 prostorov v novih restavracijah in še 1.250 prostorov v avtocampih.

Vsi novi objekti bodo zgrajeni vzdolž Jadranske magistrale. Brž ko se bo turistična sezona zaključila, bodo začeli graditi nove objekte, ki morajo biti po pogodbi zaključeni in opremljeni do prihodnjega junija. Predvsem gre za gradnjo novih turističnih naselij, ki vzbujajo največji interes inozemskih turistov. V ta namen bodo investirali 3 milijarde din, kar bo zadostovalo za gradnjo 12 novih turističnih naselij.

Zgrajenih bo tudi več avtocampov in sicer v Kraljevici, Novem Vinodolskem, Zadru, Biogradu, Šibeniku, Omišu in Makarski.

Istočasno z gradnjo novih objektov pa bodo do prihodnje sezone postavili tudi več novih bencinskih črpalk in servisnih postaj, kar je bilo nujno potrebno zaradi vedno večjega prometa motornih vozil po Jadranski magistrali.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) V službi bo prišlo do nekih razpok. Bodite skrajno taktni. Tudi v družinskem krogu bodite popustljivi.

BIK (od 21.4. do 20.5.) V poslovnih zadevah boste morali uporabiti vso svojo sposobnost. Če vas kdo žali, odločno toda pravilno odgovorite.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Le z intuicijo se boste izmazali iz nekih nepredvidenih težav. Do ljubljene osebe bodite dobri, ker preživlja krizo.

RAK (od 23.7. do 22.8.) Ne bi vam svetovali preveč drznih finančnih podvigov. Vsaj zjutraj bodite previdni. V svojih nasvetih bodite odkriti.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Nove poti se vam odpirajo, vendar uporabite svojo staro metodo. Ne zaupajte se preveč ljubosumnim osebam.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Sledite nasvetom predstojnikov ali poslovnih tovarišev, ki so bolj izkušeni kot vi. Odlično razpoloženje doma.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Zahtevali bodo od vas nasvete. Bodite previdni, da ne boste krivi težav. Nemir v družini.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Opravka boste imeli s poslovno zadevo, ki ni lahka. Neka zelo sumljiva oseba vam bo pokvarila dan.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Z nervozo ne boste prišli nikamor, pač pa si težave še povečali. Več razumevanja do mlajših oseb.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Zvezde vam narekujejo skrajno potrpežljivost. Neka oseba, ki se za vas ni zanimala, se začenja vnemati.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Previdni bodite z novimi načrti, da vam se kje ne spodtakne. Zvečer zelo prijetno v veseli in razpoloženi družbi.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ko preverjate delo, bodite pedantni, da bi vam kaj ne ušlo. Nove lepe lastnosti boste odkrili pri ljubljeni osebi.

RADIO TELEVIZIJA

Petek, 10. avgusta 1962

Radio Trst A

7.00: Koledar; 7.30: Jutranja glasba; 11.30: Sopek slovenskih; 11.45: Vrtiljak; 12.15: Za vsakogar nekaj; 13.30: Glasba po željah; 17.00: Klavirski duo Russo-Safred; 17.20: Pesem in ples; 18.15: Umetnost, književnost in prireditve; 18.30: Iz simfonične glasbe 19. stoletja; 19.00: Aleksander Borodin: Kvartet št. 2 v D-duru; 19.30: Človek in cesta; 19.40: Sestanek s Triom Savinja in Duom sa Kvarnera; 20.00: Sport; 20.30: Gospodarstvo in delo; 20.45: Mali ansambli; 21.00: Koncert operne glasbe; 22.00: Srečanje s tržaškimi književniki: «Alojz Rebula»; nato Jazz koncert.

Trst

12.00: Plošče, 12.45: Tretja stran; 13.15: Skladbe za najmlajše; 13.35: Zborovsko petje; 13.50: Giuseppe di Ragogna: «La vita di Odorico da Pordenone»; 14.30: Proces Nazariu Sauru.

Koper

6.15: Jutranja glasba; 7.00: Prenos RL; 7.15: Glasba za dobro jutro; 8.00: Prenos RL; 12.00: Glasba po željah; 12.40: Turistične beležke; 12.50: Nadaljevanje glasbe po željah; 13.40: Zbor RTV Ljubljana; 14.00: Vedro in popularno; 14.30: Operetne melodije; 15.30: Bošnjaković: Venček narodnih melodij; 16.00: Glasovi in orkestri; 16.30: Jugoslavija v svetu; 16.40: Operne skladbe; 17.40: Na programu Yvone in Segers; 18.00: Prenos RL; 19.00: Orkester Anderson; 19.30: Prenos RL; 22.15: Italijanski jazzovski orkestri; 22.35: Večerna komorna glasba; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na ital. morjih; 8.20: Omnibus; 10.30: Zgodovina Sinje obale; 11.00: Nadaljevanje Omnibusa; 12.00: Pojo Consolini, Foster, Testa itd.; 13.30: «Pahljača»; 14.55: Vreme na ital. morjih; 15.15: Edmund Ross in njegov orkester; 15.30: Glasbeni karnet; 15.45: Ital. pesmi in plesi; 16.00: Program za najmlajše; 16.30: Operni baleti; 17.25: Slavni koncerti; 18.00: Lahka glasba; 19.00: Clementijeve in Haydnove skladbe; 20.25: Turgenjev: «Lovčevi zapiski»; 21.00: Simfonični koncert; 22.35: Plesna glasba.

II. program

8.00: Jutranja glasba; 8.35: Poje Tony Dallara; 9.35: Glasbeni program: «Dvajset let»; 10.35: Pojo Abbate, Colombo, Costello itd.; 11.00: Glasba za vas, ki delate; 14.00: Pevski nastopi; 14.45: Za prijatelje plošč; 15.00: Slavni izvajalci; 15.35: Pisan popoldanski spored; 16.35: Plošče; 17.35: Mala enciklopedija; 17.45: Dino de Palma: «Kralj zlata»; 18.35: Vaši izbranci; 20.35: Madžarska glasba; 22.00: Večerna glasba.

III. program

18.30: Chopinova Barcarola; 18.40: Ital. periodični tisk; 19.00: Carissimi: «Duo ex discipulis»; 19.15: Angleška kultura; 19.30: Vsakovečerni koncert; 20.30: Revija revij; 20.40: Dve Lisztovi skladbi; 21.20: Trodejanka Luciana Codignole: «Il gesto» ob koncu Strawinski.

Slovenija

5.00: Dobro jutro!; 8.05: Hammond poje arije iz slovanskih oper; 8.30: Zabavni kaleidoskop; 8.55: Pionirski tednik; 9.25: Lhotka-Kalinski: Kerempuhova pesem; 9.48: Nekaj narodnih; 10.10: Od tod in od ondod; 11.00: Dopoldne pri Mozartu; 11.29: Cecil: Obe plati postave; 12.05: «Črni oglarji»; 12.15: Melodije; 13.15: Obvestila; 13.30: Uvertura, intermezzo in balet; 14.00: Glasbeni omnibus; 14.30: Prireditve dneva; 14.35: V narodnem tonu; 15.20: Napotki za turiste; 15.25: Glasbena medigra; 15.30: Borodin: Simfonija štev. 2; 16.00: Vsak dan za vas; 17.05: Solist tega tedna; 17.40: Mali plesni koktajl; 18.00: Aktualnosti doma in v svetu; 18.10: Sergej Prokofjev; 18.45: Iz naših kolektivov; 19.00: Obvestila; 19.05: Glasbene razglednice; 20.15: Zunanje-politični pregled; 20.30: Zbori srbskih in hrvaških romantikov; 21.00: Koncert v ritmu; 21.15: Oddaja o morju; 22.15: Vrtiljak vsega; 22.50: Literarni nokturno; 23.05: Trije slovenski skladatelji.

Ital. televizija

18.30: Program za najmlajše; 19.30: Italija v športu; 20.20: Športni dnevnik; 20.30: Dnevnik; 21.05: TV igra «Il giro del mondo», Cesara Giulia Viole; 22.50: Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.10: Film «Borba gangsterjev»; 22.05: Dnevnik; 22.30: Balet «Pod mostovi»; 22.45: Simfonični koncert.

Jug. televizija

JTV 20.00: TV dnevnik Zagreb; 20.30: Dokumentarni film; 20.35: Propagandna oddaja. Beograd 20.45: Prijateljice noči — francoski celovečerni igrani film.

Goriško-beneški dnevnik

TURISTIČNA SEZONA V GRADEŽU JE NA VIŠKU

V mesecu juliju zabeležili 435 tisoč nočitev

Direktor turistične ustanove sodi, da bodo imeli letos okoli 1,3 milijona nočitev

O turizmu se pravzaprav piše ob vsakem letnem času; pozimi se pripravljajo načrti, da bi se turistična dejavnost še bolj razmahnila, med samo sezono, poleti, pa je na vrsti zbiranje podatkov, ki naj pokažejo efekt turistične politike.

Včeraj smo imeli kratek telefonski razgovor, da bi zbrali nekaj podatkov o turistični dejavnosti, z direktorjem «Azienda di soggiorno» v Gradežu dr. Rotterijem. Povprašali smo ga, kolikšno je število turistov, ki so v preteklem mesecu, se pravi v juliju preživeli počitniški dopust v tem prelepem mestu na jadranski laguni. Direktor se je rade volje odzval našemu vabilu ter nam povedal, da je v hotelih na podlagi uradnih podatkov, prenočilo v mesecu juliju 172.675 italijanskih in 273.071 inozemskih državljanov. Ker pa obstaja med lastniki hotelov težnja, da delno prikrivajo število gostov, da jim ni treba plačevati davka za bivanje, bi morali zgornji številki še povečati. Toda tudi brez tega poviška so našteli ob koncu julija 435 tisoč 746 nočitev italijanskih in inozemskih turistov, ki se, kakor vidimo, precej približuje polovici milijona, kar pa je že zreden uspeh. Dr. Rotteri nam je nadalje povedal v tem kratkem telefonskem razgovoru, ki smo ga imeli z njegovim uradom v Gradežu, da da je bilo v letošnjem juliju okoli 50.000 nočitev več kot v istem obdobju lanskega leta.

Kaj je pripomoglo k temu, da se je dotok turistov v tem letu tako povečal. Nedvomno je treba vzroke za te uspehe poiskati v dobri propagandi, ki je bila izvršena po vseh velikih mestih dr-žav, kjer vlada zanimanje za Gradež. V turističnem kraju samem pa so zelo povečali kapaciteto hotelov, zboljšali so vse naprave, da se gostje najbolje počutijo.

Kdor se sprehodi po gradeški plaži ali pa stopi na sprehajališče, zasliši vse mogoče jezike, od italijanščine, ki je v manjšini, do najrazličnejših jezikov narodov srednje in severne Evrope. Uradna statistika nam pove, da je italijanskih turistov manj od polovice, med inozemskimi pa so na prvem mestu Nemci, sledijo Avstrijci, Švedi, Francozi in drugi pripadniki severnih držav. Po dosedanjih nočitvah so turistični strokovnjaki prišli do sklepa, da bodo v letošnjem letu dosegli rekordno število 1.300.000 nočitev, kar bo za okoli 300.000 več kot lansko leto, ko so imeli ravno en milijon nočitev.

«Otok sonca», kakor še drugače imenujejo Gradež, se je v zadnjem času močno razširil proti borovemu gaju, «pineti», na vzhodni strani naselja. Zgradili so številne nove hotele, bivališča za turiste, lokale itd., vendar zaenkrat gradbena dejavnost ne poteka po urbanističnem načrtu, ki ga pripravljajo in se pričakuje, da ga bodo kmalu odobrili. Kapacitete se bodo povečale tudi v zdravilišču za revmatične, ki ga nameravajo v tej zimi razširiti.

Lansko leto je prinesel turizem Italiji 500 milijonov dolarjev dohodka, kar predstavlja svetovni rekord v turizmu. Nobena država se ji ni niti približala. Španija, ki je imela polovico manj dohodka, je šele na drugem mestu, medtem ko so ostale države daleč za njo. Turizem, kakor vidimo, je izredno pomembna postavka v narodnem dohodku, in kdor se tega zaveda v polni meri, ta šele spozna, kako dobičkonosen posel je prodajati sonce in morja, za katerega so turisti pripravljeni plačati tako težke denarce.

V Sovodnjah pokrajinski festival «Dela»

V soboto, nedeljo in ponedeljek, 11., 12. in 13. avgusta bo v Sovodnjah na obsežnem prostoru pred Tomšičevo gostilno pokrajinski festival «Dela», glasila KPI za slovensko manjšino. Vse tri večere bo od 20.30 dalje plesna zabava. V nedeljo ob 16. uri pa bo tekmovanje v briškoli. Zmagovalcu bodo podarili gnjat in prekajeno meso.

Nepreviden skok v vodo

Vročina je tudi 14-letnega Damijana Hvalića iz Podgore, Ulica Calvario 40, pripravila do tega, da se je odšel kopat k Soči. Ko pa je skočil v vodo, je udaril z glavo ob skalo, ker je bila na tistem kraju plitvina. Kopalci so mladeniču takoj priskočili na pomoč, poklicali pa so tudi rešilni avtomobil, ki ga je odpeljal v bolnišnico. Zdravil se bo 8 dni, da se mu zaceli rana na lasišču.

Padec vespista

Eugenio Bon iz Bračana, star 55 let, je ob 16. uri padel z vespe. Polomil si je več reber na desni strani prsnega koša in se ranil v glavo. Pripeljali so ga v civilno bolnišnico v Gorico, kjer se bo zdravil 8 dni.

Četrtkov sejem v znamenju poletja

Človek bi mislil, da bo vročina obdržala čedadske, tržaške in furlanske in druge kramarje doma, da jih strah pred mestnim mrtvilom ne bo spravil na pot. Toda že precej zjutraj je bila Ul. Cadorna, za ljudskim vrtom, polna stojnic in prometnih vozil kramarjev, katerih obrazi so nam že domači. Prišel je kramar z lonci, krožniki, kozarci in drugo šaro, ki jo potrebuje gospodinja v kuhinji! Z ženo sta se postavila na tovornjak in vabila radovedne gospodinje, naj sežejo vendar po njuni robi, ki je «odlične kvalitete in zastonj». Če si imel srečo si lahko odnesel domov servis krožnikov za 1.500 lir, stiskalnico za limono za borih 50 lir; cena posameznim predmetom se je v eni sami minuti znižala tudi za 1.000 lir. Tale podjetni kramar je vsekakor ubral pravo pot za prodajo svojih loncev; nikdar namreč ne vrne ponujanega blaga nazaj v zavoj, kajti še preden bi rekel lahko zadnjo vsoto, seže po njem roka te ali one gospodinje, ki je izračunala, da sicer ceneni krožniki niso iz porcelane, vendar tudi takšni kot so, pridejo lahko prav v kuhinji, kjer ni dneva, da bi kaj ne priletelo na tla in postalo črepinja.

Prišli so na semenj tudi čedadski trgovci s čevlji; njihova zaloga sandal je še vedno velika in radi bi se je znebili! Zato ponudbe na levo in desno, znižanje cen in mnogo besedi o kvaliteti, lepoti in zadnjem modnem kriku njihovih poletnih čevljev. Furlanskih copat je bilo tudi na pretek; pa vendar so jih naše gospodinje pridno kupovale! Pravijo, da se v njih počutijo najlagodnejše. Bo že res, smo menili, ko smo opazovali kramarja, ki si je veselo ogledoval pisani svet mladih in starih žena in si že v misli izračunal čisti dobiček, ki mu ga bo vrgel goriški četrtkov semenj.

Prav živo je bilo tudi pri drugih stojnicah, čeprav smo tokrat opazili več Goričanov kot pa prebivalcev z onstran meje. Mnoga podjetja in tudi predilnica v Gorici so zaprta za poletne počitnice in večina delavcev in delavk ni šla nikamor, zato si v mestu išče razvedrila. Mnogi gredo že zjutraj na trg, sadje je do 9. ure namreč cenejše, potem obiščejo stare znance, gredo skupaj do bližnje gostilne in če jih dolgčas le premaga, se popoldne odpravijo v Sesljan ali v Devin. Tako poteka mestno življenje tistim, ki niso mogli ali se niso hoteli odpraviti nikamor. Za njih je bil četrtkov semenj prijetno razvedrilo! Mestni policaj je imel kar precej dela, da je lahko pravilno usmerjal promet po Ul. Cadorna in bližnjih križiščih, kjer so kramarji postavili svoje potujoče prodajalnice. Ul. Cadorna so sploh zaprli za promet in kdor je imel kolo, ga je moral voziti v roki. Toda kljub temu je promet ob četrtkovih semnjih v bližini železnjadnega trga in pošte ter posebno po Ul. Boccaccio zelo otežkočen in morda bi bilo prav, če bi občinske oblasti uvedle enosmerno vožnjo po teh najbolj prometnih ulicah, seveda samo ob dnevih, ki jih je občina določila za semenjske!

Birma v Doberdobu

V nedeljo 5. avgusta je bila v Doberdobu birma. Ves teden so se občani pripravljali na ta dogodek, ki so ga čakali že toliko let. Za to priliko se je lice Doberdoba skoraj spremenilo. Letos je šlo k birmi 60 doberdobskih otrok. V nedeljo ob 10. uri je prispel v Doberdob nadškof Andrej Pangrazio, ki ga je pričakovalo veliko število ljudi iz Doberdoba in tudi drugih vasi. Vaške oblasti so ga sprejele pred cerkvijo, nakar so mu otroci izročili šop rož.

Po končanem mašnem obredu se je nadškof zadržal med občani. Za vsakega je imel lepo besedo in prijazen nasmeh. Okoli 12. ure je zapustil Doberdob.

Ob 20.30 uri je bila procesija po glavnih vaških ulicah. Vsa okna so bila okrašena, sledilo pa ji je zelo veliko število ljudi. V tem dnevu so se srečali skoraj vsi Doberdobci, ki so se izselili v Laško: Tržič, Starancan in Ronke. Po obredu je imel Mirko Mazzora iz Sempolaja govor v slovenskem in italijanskem jeziku.

le.

Požari zaradi suše

Zaradi burje se je naglo razširil požar suhega tračja in drevja na površini okoli 320 ha v okolici Doberdobskega jezera. Požar so opazili vaščani, ki so odšli na županstvo, kjer so o dogodku obvestili gasilce v Gorici in Tržiču.

Okoli 13. ure so prišli na kraj, ki ga imenujejo Debeli vrh in Predarije, dve skupini gasilcev iz Tržiča ter tri iz Gorice, ki jih je vodil komandant inž. Alessandro Cascarino. Na pomoč so priskočili tudi oddelki divizij Nembo in Folgore iz Gradiške pod vodstvom kapetana Domenica Cerona ter gozdni čuvaji. Ker je pihala močna burja, se je požar naglo širil in ga ni bilo tako lahko ukrotiti. Gasilci so šele nekaj pred 20. uro zapustili pogorišče. Sodijo, da je požar zajel 300 hektarov kraških pašnikov ter okoli 20 hektarov kraškega gozda. Skodo, ki sodijo, da je precejšnja, bodo danes ocenili gozdni čuvaji. Oškodovanci so doma iz doberdobske občine.

Ob 17.30 so poklicali gasilce v bližino letališča na Rojcah, kjer so se vnele suha trava in akacije poleg železniške proge. Ker je bil nevaren za železniški promet, so ogenj, ki se je razširil na površini okoli 1000 kv. m, nemudoma pogasili.

Suha trava se je vžgala tudi na severni strani grajskega pobočja v smeri proti Ul. Giustiniani. Gasilci so nekaj pred 12. uro pripeljali na Grad cisterno ter so vodni curek usmerili kar čez obzidja na pogorišče. V četrt ure je bila odstranjena nevarnost nadaljnjega širjanja požara.

Ženska si je pri padcu zlomila ramo

Včeraj ob 9. uri so z rešilnim avtomobilom Zelenega križa pripeljali v civilno bolnišnico 79-letno Karmelo Brisko, poročeno Policardo, stanujočo v Ul. Cappella 21. Pridržali so jo na zdravljenju za 60 dni, ker si je zlomila levo ramo. Poškodbo ji je povzročil neki kolesar, ki se je med vožnjo prav nalahko zadel vanjo. Ženska je izgubila ravnotežje in tako nesrečno padla, da si je povzročila omenjene telesne poškodbe.

Poletni urnik Kmečke banke

Ravnateljstvo Kmečke banke v Gorici, ki ima svoj sedež v Ul. Morelli, sporoča, da je v poletnih mesecih v veljavi naslednji urnik za stranke:

Vsak delavnik (razen ob sobotah) posluje banka za stranke od 8. do 12.15 in od 15.30 do 16.30 ure.

Kino

VERDI. Zaprto.

CORSO. 17.00: «Seksi ob neonu» (Sexi al neon). Italijansko-francoski barvni dokumentar o pariškem nočnem življenju. Mladini pod 18. letom prepovedan.

VITTORIA. 17.30: «Italijan ima 50 let» (L'italiano ha 50 anni), Giorgio Albertazzi. Italijanski črnobeli film.

CENTRALE. 17.30: «Sin kapitana Blooda» (Il figlio del capitan Blood), E. Flynn in A. Panaro. Italijanski barvni film.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna D'UDINE, Ul. Rabatta št. 18, tel. 21-24.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 28,4 stopinje ob 4.20, najnižjo 20,2 stopinje ob 4.30. Povprečne dnevne vlage je bilo 40 odst.

Izleti

Avtobusni izlet na Višarje in k Belopeškim jezerom organizira SPD iz Gorice v nedeljo 26. t.m. Odhod iz Gorice (izpred kavarne Bratuš) ob 5. uri, iz Podgore ob 5,15. Cena za vožnjo je za člane po 1.000 lir, za nečlane po 1.100 lir. Vpisovanje v kavarni Bratuš do srede 22. t.m. Kosilo iz nahrbtnika. Povratek v Gorico ob 22.30.

Visokogorski izlet organizira SPD ob priliki velikega šmarna 14. in 15. avgusta. Udeleženci bodo šli do Trente z lastnimi prevoznimi sredstvi, od tod pa peš na Prehodavce in do sedmerih Triglavskih jezer. Kdor bi se rad udeležil izleta dobi potrebne informacije na sedežu SPZ v Gorici, Ul. Ascoli 1-I.

PRETRESLJIVE ZGODBE

GUY CULLINGFORD

Moja mala neznanka

«Gospod stražnik,» sem dejal z glasom, ki je izdajal mojo zadrego, «moram vam javiti, da se je zgodil zločin.»

Poskočil je. Bil je mlajši človek, a kri mu je na mah stekla iz obraza v škornje, kajti prebledel je kot zid. Toda kmalu se je osvestil in mi stavil nekaj vprašanj, potem sva oba odhitela po stezi. Srce mi je utripalo seveda mnogo močneje, kot bi lahko to povzročila taka nagla hoja.

Potem sem prešel v roke drugim zasliševalcem. Najprej me je izpraševal neki narednik, nato inšpektor in končno oba skupaj. Ponovil sem svojo dogodivščino do pike natančno in moram priznati, če sodim po njihovem ravnanju z menoj, da so se pokazali zelo razumne ljudi. Skratka, kazalo je, da mi verjamejo.

V resnici pa jih je zelo motilo eno tistih nedoumljivih naključij, ki bi še v kakšnem romanu ne smela nastopati. Ko me je tisti dan stražnik prvič peljal na policijo, sem še zmeraj tiščal v rokah tisto preklicano knjigo v poljudni izdaji in ko so mi jo vzeli iz rok, so na naslovni strani lahko občudovali čudovito plavolasko s stiletom, zasajenim v srce. Prej mi še za mar ni bila tista bedasta naslovna stran, dokler mi je niso na policiji pomolili pod nos. Ker ni bilo drugega, vsaj malo pozitivnega znaka — srage krvi, šopa las ali obtežilnih prstnih odtisov — jim je bilo to za nekak prijem in temu se niso mogli odreči. V svojo obrambo sem ponovil dogodivščino s tisto deklico, ki me je spravila v ta kočljivi položaj. Tista smrklja je bila moja edina rešitev.

«Škoda, da ne veste, kako se imenuje,» je menil inšpektor malce strogo, kakor se mi je zdelo.

«Ne hodim okoli, da bi takele smrkove otročaje spraševal po imenu,» sem odvrnil. Že tako mi ne gredo, pa naj bi se še zanje zanimal.»

Inšpektor je prikimal.

«Glejte,» je dodal, «če je vse to res, kar pravite, si ni treba beliti glave. Če mala res obstaja, jo bomo že izsledili, kar brez skrbi.»

«Meni pač, ni treba imeti skrbi,» sem rekel.

«Na srečo, da se šole še niso končale,» je pripomnil narednik. Toliko časa bomo prebirali drugo za drugo, dokler je ne najdemo, če le....» Obmolknil je, s čimer je hotel še več povedati, in res si je podrgnil nos. Jasno je bilo, da ni kaj vem kako prepričan.

V naslednjih štiriindvajsetih urah sem se dodobra spoznal z narednikom in z vsemi... dekliškimi mestnimi šolami. Dečkom je bil najin prihod dobrodošel odmor. Manj ljubeznivo so naju sprejemali učitelji. Naposled sva v dekliški šoli Omega Road zadela.

Po kratkem pogovoru z ravnateljico so naju peljali v razred, kjer so bile deklice približno take starosti, ki sem jo navedel. Bilo jih je kakšnih petindvajset takih zijalic in tista, ki smo jo iskali, se po mnenju drugih ni prav nič razlikovala od nobene, le .a moje oči je bilo seveda drugače. Sedela je v drugi klopi.

Že prej so nam priporočali, naj ne prestrašimo otrok, zato je narednik z medeno sladkim glasom vprašal, če je med njimi katera že videla tega gospoda — pri tem je pokazal s prstom name — kje ga je videla in kdaj. Pred nami je zrastel kar cel gozd rok. Samo par ročic v drugi vrsti se je oslanjal na klop. Lahko si mislite, čigav je bil ta par ročic.

«Kje?» je vprašal narednik.

«Jaz, jaz,» so ščebetale v zboru. In ena od teh malih hudičkov, ki jo je poklicala ravnateljica, naj govori, je izjavila: «Veste, gospa ravnateljica, vse smo ga videlo ob jezercu v parku tisti popoldan, ko je bila ubita neka ženska.»

Ravnateljica me je hladno ošinila s pogledom, kakor da bi me imela za odgovornega kdo ve za kakšno zalezovanje nedolžnosti teh deklic. Takoj sem zaprosil narednika, naj mi dovoli nekaj besed na tiho. Potem si je najprej pogladil desno, potem levo stran brk in rekel: «Gospa ravnateljica, rad bi vprašal deklico, ki sedi v drugi vrsti in ki ni dvignila roke, če je že kdaj videla tega gospoda.»

«Odgovori, Ruby Grant,» je zakokodajsala ravnateljica in se ji približala. «Nihče ti ne bo toril nič hudega, zlata moja.»

Nedoločene poteze na dekličinem obrazku so ostale brezizrazne.

«Sploh ne poznam tega gospoda in...» pri tem so se ji usteca razvlekla v čuden nasmešek, pri čemer sta se pokazali obe vrsti tenkih in pravilnih zobkov,»... ga ne želim poznati.»

Tisti njen nasmešek se je razpasel na vse druge obrazke in tudi ravnateljica tega ni poskušala preprečiti.

Vprašala je prijazno: «Torej nisi bila z drugimi ob jezeru?»

«Ne, gospa ravnateljica, Ruby ni bila z nami ob jezeru,» je povedalo neko suhceno bitje iz klopi pred Ruby Grantovo. «Tisti dan je rekla, da mora takoj domov.»

«Je res, Ruby?»

«Da, gospa. Morala sem paziti na bratca, ker mama ni utegnila.»

Samo še svetniški sij je manjkal okoli plavolase glave Ruby Grantove.

«Ta deklica je zelo odkritosrčna,» je pripomnila ravnateljica, obrnjena proti narednika.

To je vse. Zdaj vas pa vprašam, kaj naj bi bil storil.

Naposled sta me narednik in inšpektor morala pustiti naj grem, kamor hočem, ker ni bilo niti sence kakšnega stvarnega dokaza. Niso mogli odkriti niti sledu kakšnega odnosa prijateljstva, sorodstva ali samo poznanstva med menoj in med umorjenim deklетom. Tudi ni kazalo oslanjati razpravo samo na tisto bedasto naslovno sliko moje knjige. Pri vsem tem pa se je izkazalo, so mi rekli, da se je po preiskavi ob jezercu oglasilo na ducate mater, ki so bile pripravljene dati obvestila glede moje zunanjosti in glede mojega čudnega vedenja dan zločina. Saj veste, kako gredo te stvari: predirljivi ... di, muhavosti, malenkosti, itd., itd.. A jaz nisem niti ... spremenil svojega pričevanja čeprav se mi je ob marsi... priliki nudila priložnost, Tudi se ni dalo nič reči na moj... čun: bil sem pač prav tak državljan kakor vsi drugi, z ... nimi napakami in vrlinami, zraven tega sem imel pa še ... no službo.

Po drugi strani, v kolikor mi je bilo znano, niso ... nikomur drugemu naprtiti krivdo za tisti «umor v parku» ... pa dognati najneznatnejši podatek o preteklosti tiste ... Kakor se zgodi zmeraj ali skoraj zmeraj pri dekletih, ki se ... našli umorjene, se pri tej še celo ni moglo dognati prij... stvo s kakšnim, moškim. Po videzu je morala biti kašna ... jepiska: dekle umirjenega značaja, ena tistih, ki so dosto... življenja. No da, naj bo kakorkoli, zdaj je bila samo ... predmet.

Kar zadeva tisti nož, je bil nož prav navadne vrste, ... ga lahko najdete pri vsakem skavtu, ki da kaj nase. Res... da je bil nabrušen kot kača, a na njem ni bilo nobe... prstnih odtisov. Zastran suhega listja pa je reči, da s... ni kakor z razcvelim travnikom, kjer se stopinje jasno ... jo, če je kdo cvetje pohodil. Da sem bil jaz tisti morilec ... bi bil mogel napraviti čednejšega dela.

Zavoljo tega torej so morali tisti vrli mladeniči pri pr... valnem oddelku priznati, da so premagani in jaz sem za ... zapustil policijski urad brez najmanjšega madeža na ... dobrem imenu, sedanjega ali preteklega. Globoko sem ... oddahnil.

Bil pa sem ob službo, izgubil sem prijatelje in pov... mi še stanovanje odpovedali. Razen vsega tega ni bilo v ... mestni četrti še tako bore dekleta, ki bi se pokazalo z ... v javnosti, čeprav bi bile tiste naslednje tedne najbolj ... pred vsemi napadi, ker niti koraka nisem napravil, ne ... hodila za mano policija. Sicer je bilo to spremstvo ... zirno. Najmanjši krik bi bil privabil k meni moža raz... ga pogleda, ki mi je bil zmeraj za petami.

(Nadaljevanje sledi)

šport šport šport

ZA SVETOVNO KOLESARSKO PRVENSTVO

Rik Van Looy na čelu belgijske reprezentance

Belgijke bodo nastopile v cestni in dirkališčni vožnji

BRUSELJ, 8. — Belgijska kolesarska zveza je najavila profesionalno in amatersko reprezentanco za nastop na svetovnem prvenstvu tako v cestni vožnji kot v dirkališčnih panogah. V reprezentanci je seveda tudi sedanji svetovni prvak profesionalcev v cestni vožnji Rik Van Looy, ki je vo poškodbi med Tour de France že okreval in bo skušal s pomočjo svoje zelo močne ekipe ohraniti majico v mavričnih barvah.

Belgijci so za udeležbo na svetovnem prvenstvu prijavili sledeče kolesarje:

PROFESIONALCI

Rik Van Looy, Joseph Plankaert, Emile Daems, Frans Demulder, Armand Desmet, Joseph Hovenaers, Willy Schroeders, Willy Van Den Bergen. Rezerve: Pino Cerami, Henry Dewolf, Noel Rore, Guillaume Van Tongerloo.

AMATERJI

Julien Stevens (belgijski prvak), Noel Depaux, Willy Monty, Edouard Sels, Georges Van Den Berghe, Camille Vucke. Rezerve: Jean Boonen, Joseph Huysmans, Marcel Vanden Bosche, Benoit Van Roy, Gerard Vastiau, Auguste Verhaegen.

AMATERJI ZA EKIPNO VOŽNJO: Urbain Debreuwer, Romain Deloof, Joseph Timmerman, Leopold Vergauwen. Rezerva: Wilfried Bonte.

ŽENSKE

Yvonne Reynders, Liliane Cleiren, Simonre Ellegeerts, Marie Rose Gaillard, Marie Therese Naessens, Louise Smits. Rezerva: Rosa Sels.

DIRKALIŠČNE PANOGE

ŽENSKE — *hitrostna vožnja:* Louise Smits; *zasledovalna vožnja:* Yvonne Reynders, M. T. Naessens.

PROFESIONALCI

Hitrostna vožnja: Joseph De Bakker, Leo Sterckx, Jean Lambrechts.

Zasledovalna vožnja: Petrus Oelibrant, Barthelemy Gillard. Rezerva: Albert Covens.

Stayers: Joseph Verachter, Paul De Paepe, Adolphe Verschuren. Rezerva: Raymond Impanis.

AMATERJI

Hitrostna vožnja: Patrick Sercu, Roger Joosen, Walter Remon.

Zasledovalna vožnja: Lesir Jean, Herman Van Loo.

Stayers: Romain Deloof.

Ekipna zasledovalna vožnja: Julien Gaelens, Marcel Geldof, Jean Lesire, Herman Van Loo. Rezerva: Roger Declerck.

VAN LOOY

ATLETIKA

Rowu ne priznajo novega evropskega rekorda v krogli

LONDON, 9. — Amateur Athletic Association ni priznala evropskega rekorda v metu krogle Angležu Arthuru Rowu, ki ga je z 19,58 m dosegel 24. julija letos. Vodstvo amaterske atletske zveze je pripomnilo, da se je Rowe poslužil krogle, ki je bila 14 gramov lažja od predpisane. Rowe, ki se je pred kratkim odpovedal udejstvovanju v atletiki in prestopil v profesionalno ekipo rugbyja, ostane vseeno evropski rekorder v krogli z znamko 19,5.

Rowu atletika ni nudila zadoščenja. Bil je prvak in rekorder, toda v življenju mu je trdo predla. In sedaj še novo razočaranje.

ATLETIKA

KOUVOLA, 9. — Današnjega atletskega mitinga na Finskem so se udeležili tudi ameriški tekmovalci, ki so na turneji po Evropi.

Izidi nekaterih tekem so sledeči:

100 m — HAYES (ZDA) 10"3
800 m — Dupree (ZDA) 1'49"9
400 m z ovirami — ATTEBERY (ZDA 52"
skok s palico — 1. NYSTROEM (Finska) 4,50; 2. Ankio (Finska) 4,50; 3. Kramer (ZDA) 4,50 m
štafeta 4x100 m — ZDA 42"9

* * *

OSLO, 9. — S časom 3'39"4 je Američan Jim Beatty dosegel danes med atletskim mitingom najboljši letošnji čas na svetu v teku na 1.500 m. Na drugo mesto se je uvrstil Grelle (ZDA), na tretje Seaman (ZDA), medtem ko sta se morala Madžar Tabori in Norvežan Helland zadovoljiti s četrtim oziroma petim mestom.

NOGOMET ZA POKAL ZDA

Dukla 1 America 1

CHICAGO, 9. — Prvo nogo... no srečanje turnirja za «Po... ZDA» med brazilsko enajsto... America in češkoslovaškim m... vom Dukla se je končalo ne... ločeno z enim golom na vs... strani. Prvi polčas se je kon... brez gola. Srečanju je prisos... valo preko 5.000 gledalcev.

Povratna tekma bo v nedelj... v New Yorku. Če bo stanje ... 90 minutah igre še vedno ne... ločeno, bosta enajstorici zaig... dva podaljška. V primeru po... nega neodločenega izida, se bo... za določitev zmagovalca posl... žreba.

Dukla je zmagala na lansko... nem mednarodnem nogometn... turnirju ZDA, medtem ko je ... tos prvo mesto pripadlo bra... skemu klubu America.

BOKS

LOS ANGELES, 9. Organizat... boksarskih srečanj George P... nassus je sklenil pogodbo za ... boj Archie Moore - Cassius Cl... ki bi se morala spopriteti v ... rundah.

Zmagovalec dvoboja bo ver... ni nasprotnik zmagovalca sre... nja za svetovni naslov težke ... tegorije med sedanjim prvak... Floydom Patterssonom in Son... jem Listonom.

TUDI TEMNOPOLTI SO ITALIJANSKEGA POREKLA

Mulata Jaira Da Costa bodo priznali za oriunda?

Njegova stara mati je bil rojena v Italiji

MILAN, 9. — *Vest, da teče v žilah mulata Jaira Da Costa, ... je prišel iz Brazilije, da bi igral v vrstah Interja, italijanske ... storice Herrero, ki je storil vse, da si je vodstvo kluba preskrb... lo potrebne dokumente, s katerimi bi temnopoltega nogometa... proglasili za «oriunda».*

Herreri je Jair osebno med prijateljskim razgovorom mimogrede omenil, da je bila njegova stara mati rojena v Italiji. Kje, nogometaš ni vedel, vendar je takoj storil vse, da bi prišel do potrebne dokumentacije. Za Jaira bi bil naziv «oriundo» izrednega in morda tudi odločilnega pomena. Danes kot tujec ne more igrati v vrstah Interja, ki ima že dva inozemska nogometaša (Suareza in Hitchensa), medtem ko bi lahko nastopil, če bi ga priznali za oriunda. Jair je že pred dnevi izjavil, da bo igral v vrstah Interja ali pa se bo vrnil domov v Brazilijo.

Herrera je o celi zadevi obvestil vodstvo milanskega kluba, ki je poverilo zastopniku kluba v inozemstvu, da se pozanima ... dokumente. Zastopnik je ... prispel z letalom iz Sao Paulo ... Milan in je seveda prinesel s ... boj fotostatično kopijo dokume... ta, ki dokazuje, da je bila Jai... va stara mati Italijanka. V do... mentu — krstnem listu — je ... vedeno ime stare matere Ma... Crivellari Da Silva, rojene v ... centi v pokrajini Rovigo. Jair... ta je Crivellarijeva odpotoval ... Brazilijo, kjer se je v Campo ... su poročila z Virginiom Herr... nom Da Silvo. Iz njunega zak... se je rodila hči Emilija, ... mati temnopoltega Jaira.

Dokument je sedaj v ... vodstva Interja, ki se ga bo ... služila za ureditev položaja ... ra. Ni izključeno, da bodo ... tu priznali naslov oriunda, ... tujerodca z italijansko krvjo, ... ličina seveda pri tem ni ...

PLAVANJE

OHRID, 9. — Svetovno pr... njo v plavalnem maratonu ... sladkih vodah Atino Bojada ... Ohrida so povabili v Libanon ... plavalni maraton na slanih v... ki bo 26. avgusta v Beirutu. ... leg nje sta povabljena v Kl... tudi Nikola Nestor in Klime... vin. Tretjeplasirani tekmo... plavalnega maratona na sla... vodah v Ohridu Diki Bojadž... se bo 17. avgusta udeležil ... v plavanju preko jezera On... v Kanadi.

ODTUINTAM

ZA SVETOVNO KRONO

V nevarnosti dvoboj Pender-Papp?

NEW YORK, 9. — Svetovalec svetovnega prvaka srednje kategorije Paula Penderja Joe Cronin je izjavil, da še vedno čaka na pogodbo za dvoboj za svetovno krono med njegovim varovancem in Lazslom Pappom. Croninu so z Dunaja že najavili odpošiljatev pogodbe, a ker te še ni, je Penderjev svetovalec pripomnil, da bo še malo počakal in nato izbral novega nasprotnika. Ta naj bi bil Joey Giambra, s katerim se je že pogajal. V zvezi s Portoričanom Terresom, ki je pred dnevi izjavil, da ima v načrtu dvoboj s Penderjem, je Cronin izjavil, da se o tem srečanju ni nikoli govorilo.

Jugoslovansko državno prvenstvo

F. Škrinjar v maratonu Vister v hoji na 20 km

LJUBLJANA, 9. — Na cesti Ljubljana - Kamnik - Ljubljana je bilo danes prvenstvo Jugoslavije v maratonskem teku. Zmagal je član zagrebškega Dinama Franjo Škrinjar, ki je 42 km dolgo progo pretekel v času 2 ur 27'20". Drugo mesto je zasedel Mustapić iz Tuzle. Poleg Franja Mihalića, ki je bil že določen za prvenstvo Evrope, bosta zastopala Jugoslavijo še Škrinjar in Mustapič.

Na cesti Ljubljana - Tezna in nazaj pa je bilo danes prvenstvo Jugoslavije v hoji na 20 km. Prvo mesto je zasedel lanskoletni državni prvak Vister z Jesenic s časom ura 45'52".

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II, Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — NAROČNINA: mesečna 650 lir. — Vnaprej: ... letna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-I, telef. 21-928, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14/5-375 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 100, finančno-upravni 150, osmrtnice 120 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi. Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst